ULOGA RAČUNOVODSTVA U STARTUP KOMPANIJAMA

Kapetanović, Luka

Master's thesis / Diplomski rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:938292

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

DIPLOMSKI RAD

ULOGA RAČUNOVODSTVA U STARTUP KOMPANIJAMA

Mentor:
prof. dr. sc. Željana Aljinović Barać

Student:
Luka Kapetanović 2172569

Split, svibanj, 2018.

SADRŽAJ

1. UVOD 2

1.1. Problem i predmet istraživanja. 2

1.2. Ciljevi i doprinos istraživanja. 3

1.3. Metode istraživanja. 4

1.4. Struktura diplomskog rada. 6

2. RAČUNOVODSTVENI SUSTAV 7

2.1. Regulativni okvir računovodstva u Republici Hrvatskoj 7

2.1.1. Hrvatski standardi i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja 10

2.1.2. Financijski izvještaji 14

2.1.3. Revizija godišnjih financijskih izvještaja 15

2.1.4. Javna objava 16

2.2. Računovodstveni sustav u Europskoj Uniji 18

2.3. Računovodstveni sustavi u Sjevernoj Americi 21

3. STARTUP KOMPANIJE 26

3.1. Definicija i karakteristike startup kompanija. 26

3.2. Zastupljenost startup kompanija u svijetu. 31

3.3. Opis startup kulture u Republici Hrvatskoj. 33

4. EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE ULOGE RAČUNOVODSTVA U STARTUP KOMPANIJAMA 35

4.1. Istraživanje uloge računovodstva u startup kompanijama. 35

4.2. Rezultati istraživanja 36

4.2.1. Obilježja startup kompanija u Republici Hrvatskoj 36

4.2.2. Obilježje broja objavljenih godišnjih financijskih izvještaja u startup kompanijama unutar država članica Europske Unije 57

4.2.3. Outsourcing računovodstvenih usluga u poslovanju startup kompanija u RH 63

5. ZAKLJUČAK 65

LITERATURA 66

POPIS SLIKA, TABLICA I GRAFIKONA 69

SAŽETAK 72

SUMMARY 73

1. UVOD

1.1. Problem i predmet istraživanja

Problem istraživanja predstavlja ujedno i sam motiv znanstvenog istraživanja, a u ovom istraživačkom radu, predmet istraživanja je uloga računovodstva u startup kompanijama. Startup kompanije su same po sebi relativno nov pojam u hrvatskom gospodarstvu te njihov broj u svijetu raste iz dana u dan. Predstavljaju poduzetnički pothvat koji prikazuje relativno novo, brzorastuće poslovanje koje se tek počinje razvijati. Pretežito su u pitanju mali poduzetnički pothvati koji su incijalno financirani i rukovođeni od strane nekoliko suosnivača ili samo od strane osnivača ako je u pitanju jedna osoba. Takva tgrovačka društva nude proizvod ili uslugu koji nisu trenutno prisutni na tržištu ili konkuriraju postojećim proizvodima i uslugama za koje smatraju da su inferiorni njihovom budućem proizvodu ili usluzi.[1]

U samim počecima osnivanja startup kompanije rashodi su veći od prihoda sve dok se ideja razvija, testira i oglašava na tržištu te su pri takvim situacijama startup kompanije često u potrazi za financiranjem koje može biti u obliku pozajmica od strane banka, kreditnih unija, neprofitnih organizacija itd. Startup koji pokaže potencijal u mogućnosti je privući financijska sredstva u zamjenu za upravljačke dionice tj. postotak u vlasništvu startup kompanije.[2] Rane faze poslovanja startup kompanija traže rezanje troškova gdje god je to moguće i jedan od načina pomoću kojeg poduzetnici u vlastitom poslovanju mogu smanjiti rashode u odnosu na prihode jest kvalitetno upavljanje financijama, što vodi do uloge računovodstva u poslovanju startup kompanija i sastavljanja zakonom propisanih financijskih izvještaja. Startup kompanije, kao i sve ostale kompanije na tržištu, mogu same voditi računovodstvo ili mogu koristiti outsourcing za računovodstvene usluge.

Računovodstvo zainteresiranim stranama pruža kvantitativno izražene financijske informacije koje im pomažu pri donošenju odluka. Predstavlja sustavno i sveobuhvatno evidentiranje

[1] Investopedia, (2016): What exactly is a startup?, [Internet], raspoloživo na: http://www.investopedia.com/ask/answers/12/what-is-a-startup.asp
[2] Fundable: Startup guide, [Internet], raspoloživo na: https://www.fundable.com/learn/resources/guides/startup-guide

financijskih transakcija koje se odnose na poslovanje te je time jedna od ključnih funkcija za gotovo bilo koji posao.

Prije nastavka, potrebno je naglasiti predmet istraživanja, ulogu računovodstvenog sustava u startup kompanijama, kao što je i predstavljeno u samom naslovu ovoga rada. Obradit će se startup kompanije te utvrditi njihova obilježja. Fokus je na prikupljanju podataka i informacija o obilježjima startup kompanijama i o javno dostupnim objavljenim godišnjim financijskim izvještajima startup kompanija u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji pomoću nacionalnih poslovnih registara. S obzirom da sve države članice Europske unije ne omogućavaju slobodan pristup objavljenim godišnjim financijskim izvještajima, podaci će se prikupiti na temelju poslovnih registara čiji su financijski izvještaji dostupni za korištenje.

Utvrdit će se i učestalost outsourcinga računovodstvenih usluga u poslovanju izabranih startup kompanija pomoću anketnog upitnika i raspoloživih informacija o voditeljima računovodstva utvrđenih u bilješkama uz financijske izvještaje.

Republika Hrvatska trenutno ima približno 80 registriranih startup kompanija te samim time pruža znatno manju bazu za istraživanje u odnosu na najrazvijenije države u tom području kao što su Sjedinjene Američke Države, Indija i Ujedinjeno Kraljevstvo koji imaju više od 2.000 startup kompanija.[3]

1.4. Ciljevi i doprinos istraživanja

Cilj istraživanja je utvrditi i analizirati sličnosti i razlike između promatranih obilježja startup kompanija kao što su godina osnivanja, djelatnosti koje obavljaju, veličina i kategorija poduzetnika kojoj pripadaju, pokazatelj ekonomičnosti, odnosno dobit nakon oporezivanja ili gubitak za promatrano razdoblje te koriste li startup kompanije outsourcing računovodstvenih usluga u svojem poslovanju.

Primarni cilj je prikupiti što više podataka o startup kompanijama u Republici Hrvatskoj i startup kompanijama u Europskoj uniji na temelju kojih će se usporediti njihova obilježja i

[3] Startup Ranking, (2017): Startup ranking, [Internet], raspoloživo na: http://www.startupranking.com/

dokazati koriste li startup kompanije u Republici Hrvatskoj outsourcing računovodstvenih usluga u svojem poslovanju.

1.5. Metode istraživanja

Diplomski rad se sastoji od teorijskog i empirijskog dijela te će se pri pisanju diplomskog rada koristiti sljedeće metode:[45]

- metoda promatranja (promatranje poslovanja startup kompanija),
- metoda deskripcije (postupak jednostavnog opisivanja rezultata istraživanja),
- induktivna metoda (zaključci doneseni na temelju pojedinačnih činjenica o podacima i informacijama korištenih u teorijskom i u empirijskom dijelu),
- metoda dedukcije (utvrdit će se obilježja startup kompanija i načini godišnjeg financijskog izvještavanja, kao i donošenje zaključaka na temelju općeg suda pomoću prikupljenih podataka),
- metoda analize (korištena u oba dijela rada, raščlanjivanje složenih pojmova na jednostavnije, postupak znanstvenog istraživanja pri kojem se raščlanjuju prikupljene informacije na više jednostavnijih dijelova i njihovo izučavanje),
- metoda sinteze (spajanje jednostavnih elemenata u složenije cjeline, uporaba raznih istraživanja, literature i sličnih radova pri donošenju zaključaka),
- metoda anketiranja (na temelju anketnog upitnika pokušat će se dobiti informacije o outsourcingu računovodstvenih usluga u poslovanju startup kompanija) i
- metoda komparacije (uspoređivanje prikupljenih definicija, podataka i svih ostalih informacija koje su vezane uz ovaj rad)

Metodom dokazivanja dokazuje se istinitost neke pretpostavke. U ovom radu dokazivat će se postavljene hipoteze te će se u empirijskom dijelu koristiti statističke metode, odnosno statistički izračuni koji su temeljeni na raznim obilježjima startup kompanija i pomoću

[4] Kulenović, Z., Slišković Z.,: Metodologija Znanstvenoistraživačkog rada, Pomorski fakultet u Splitu, Split, raspoloživo na: http://www.pfst.unist.hr/uploads/MZIR-Prilog_Predavanju4.pdf

[5] Zelenika, R. (2014.): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Sveučilište u Rijeci, Rijeka

objavljenih godišnjih financijskih izvještaja za 2016. godinu od strane startup kompanija u Republici Hrvatskoj i onih u državama članicama Europske Unije.

***H1*: Nema značajnih razlika među obilježjima startup kompanija u Republici Hrvatskoj.**

Uspoređujući razna obilježja startup kompanija u Republici Hrvatskoj poput godine osnivanja, djelatnosti koju obavljaju, veličine, pokazatelja ekonomičnosti, odnosno dobiti nakon oporezivanja ili gubitka u promatranom razdoblju i broja godišnjih financijskih izvještaja propisanih zakonom, utvrdit će se postoje li značajne razlike među obilježjima startup kompanija u Republici Hrvatskoj.

***H2*: Sve startup kompanije unutar država članica Europske unije objavljuju godišnje financijske izvještaje kao da pripadaju kategoriji mikro poduzetnika ili kategoriji malih poduzetnika.**

Zakonom je propisana javna objava godišnjih financijskih izvještaja i broj financijskih izvještaja koje startup kompanije moraju sastavljati u skladu sa svojom veličinom (poduzetnici se kategoriziraju na temelju iznosa ukupne aktive, iznosa ukupnih prihoda te prosječnog broja radnika tijekom poslovne godine). U ovom slučaju, u skladu s ograničenim pristupom podacima o navedenim pokazateljima za startup kompanije u većini država članica Europske unije, istražit će se koje godišnje financijske izvještaje startup kompanije objavljuju za 2016. godinu te objavljuju li ih iste kao da pripadaju kategoriji mikro poduzetnika ili kategoriji malih poduzetnika.

***H3*: Startup kompanije u Republici Hrvatskoj koriste outsourcing za računovodstvene usluge.**

Startup kompanije traže načine za smanjenje rashoda i jedan od takvih je korištenje outsourcinga za računovodstvene usluge. Kompanijama se može više isplatiti ako plaćaju vanjske računovodstvene usluge po potrebi nego ako ulažu u svoj vlastiti računovodstveni odjel. Kroz istraživanje će se dokazati koriste li startup kompanije outsourcing računovodstvenih usluga u svojem poslovanju na temelju odgovora na poslani anketni upitnika i pomoću bilješki uz financijske izvještaje u kojima se nalazi potpis voditelja računovodstva u slučaju da trgovačko društvo ima svoj odjel računovodstva.

1.6. Struktura diplomskog rada

U **prvom dijelu** diplomskog rada razrađeni su problem i predmet istraživanja, istraživačke hipoteze, ciljevi i doprinos istraživanja te metode istraživanja.

Drugi dio će istražiti nezaobilazan faktor pri poslovanju trgovačkih društava, a to je računovodstveni sustav. Prikazat će se računovodstveni sustav u Republici Hrvatskoj, Europskoj uniji i u Sjevernoj Americi te će se utvrditi sličnosti i razlike pri sastavljanju i objavljivanju zakonom propisanih godišnjih financijskih izvještaja o poslovanju startup kompanija.[6]

Treći dio će sadržavati teorijsku obradu startup kompanija i svih njihovih karakteristika te što one predstavljaju. Prikazat će se i aktualno stanje startup kompanija u svijetu s ciljem ostvarivanja jasnijeg uvida u poslovanje startup kompanija.

U empirijskom, **četvrtom dijelu,** provest će se istraživanje na temelju uzorka koji se sastoji od različitih profila startup kompanija iz Republike Hrvatske i Europske unije. Pokušat će se napraviti jasna usporedba među obilježjima startup kompanija i broj godišnjih financijskih izvještaja koje sastavljaju i objavljuju startup kompanije u Republici Hrvatskoj i one u Europskoj uniji. Utvrdit će se i u kolikoj mjeri startup kompanije u Republici Hrvatskoj koriste outsourcing računovodstvenih usluga u svojem poslovanju.

[6]PwC, (2014): MSFI i US GAAP: sličnosti i razlike, [Internet], raspoloživo na: https://www.pwc.com/us/en/issues/ifrs-reporting/publications/assets/ifrs-and-us-gaap-similarities-and-differences-2014.pdf

2. RAČUNOVODSTVENI SUSTAV

2.1. Regulativni okvir računovodstva u Republici Hrvatskoj

Računovodstveni poslovi odnose se na prikupljanje i obradu podataka na temelju knjigovodstvenih isprava, pripremu i vođenje poslovnih knjiga, pripremu i sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja te prikupljanje i obradu podataka o pripremi i sastavljanju godišnjeg izvješća i financijskih podataka za statističke, porezne i druge potrebe.

Računovodstvo u Republici Hrvatskoj se obavlja u skladu sa Zakonom o Računovodstvu te je trenutno aktualan Zakon o Računovodstvu kojeg je donio Hrvatski sabor na sjednici 3. srpnja 2015. godine.

Zakonom o računovodstvu uređuje se:[7]

- ✓ računovodstvo poduzetnika,
- ✓ razvrstavanje poduzetnika i poduzetničkih grupa,
- ✓ knjigovodstvene isprave i poslovne knjige,
- ✓ popis imovine i obveza,
- ✓ primjena standarda financijskog izvještavanja i tijela za donošenje standarda financijskog izvještavanja,
- ✓ godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja,
- ✓ izvještaj o plaćanjima javnom sektoru,
- ✓ revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća,
- ✓ sadržaj godišnjeg izvješća,
- ✓ javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća i
- ✓ Registar godišnjih financijskih izvještaja te obavljanje nadzora.

S obzirom na članstvo Republike Hrvatske u Europskoj uniji (članstvo od 1. srpnja 2013. godine) važno je istaknuti prijenos pravnih akata Europske Unije.

[7] Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, čl. 1.

U pravni poredak Republike Hrvatske prenešene su sljedeće direktive:[8]

1. Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 182, 29. 6. 2013.) kako je zadnje izmijenjena Direktivom Vijeća 2014/102/EU od 7. studenoga 2014. o prilagodbi Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća zbog pristupanja Republike Hrvatske (Tekst značajan za EGP) (SL L 334, 21. 11. 2014.),
2. Direktiva 2012/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2012. o izmjeni Direktive Vijeća 89/666/EEZ te Direktiva 2005/56/EZ i 2009/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s povezivanjem središnjih registara, trgovačkih registara i registara trgovačkih društava (Tekst značajan za EGP) (SL L 156, 16. 6. 2012.),
3. Direktiva 2009/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o usklađivanju zaštitnih mjera koje, radi zaštite interesa članova i trećih strana, države članice zahtijevaju za trgovačka društva u smislu članka 48. stavka 2. Ugovora, s ciljem izjednačavanja takvih zaštitnih mjera (kodificirana verzija) (Tekst značajan za EGP) (SL L 258, 1. 10. 2009.),
4. Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonom propisanim revizijama godišnjih financijskih izvješća i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 157, 9. 6. 2006.) i
5. Jedanaesta direktiva Vijeća 89/666/EEZ od 21. prosinca 1989. o zahtjevima objavljivanja podataka u vezi s podružnicama koje su u nekoj državi članici otvorile određene vrste trgovačkog društva u skladu sa zakonima druge države (SL L 395, 30. 12. 1989.).

[8] Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, čl. 2.

Odredbe ovoga Zakona dužni su primjenjivati svi poduzetnici koji su poduzetnici u smislu ovoga Zakona, a to su:[9]

- trgovačko društvo i trgovac pojedinac određeni propisima kojima se uređuju trgovačka društva,
- trgovačko društvo i trgovac pojedinac sa sjedištem u drugoj državi članici ili trećoj državi ako prema propisima te države ne postoji obveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja te poslovna jedinica poduzetnika iz države članice ili treće države koji su obveznici poreza na dobit sukladno propisima kojima se uređuju porezi,
- podružnica inozemnih poduzetnika u Republici Hrvatskoj, ako ista nije poslovna jedinica kako je određeno propisima kojima se uređuju trgovačka društva i
- svaka pravna i fizička osoba, koja je obveznik poreza na dobit određena propisima kojima se uređuju porezi, osim odredbi kojima se uređuje konsolidacija godišnjih izvještaja, revizija godišnjih financijskih izvještaja, godišnje izvješće i javna objava.

Poduzetnici se razvrstavaju na mikro, male, srednje i velike poduzetnike ovisno o pokazateljima utvrđenima na kraju poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju je potrebno sastaviti financijske izvještaje.

Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju su:[10]

- iznos ukupne aktive (mikro - do 2.600.000,00 HRK, mali - do 30.000.000,00 HRK, srednji - do 150.000.000,00 HRK, veliki - iznad 150.000.000,00 HRK),
- iznos ukupnih prihoda (mikro - do 5.200.000,00 HRK, mali - do 60.000.000,00 HRK, srednji - do 300.000.000,00 HRK, veliki - iznad 300.000.000,00 HRK) i
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine (mikro - do 10 radnika, mali - do 50 radnika, srednji - 250 radnika, veliki - iznad 250 radnika).

[9] Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, čl. 4.
[10] Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, čl. 5.

Mikro, mali i srednji poduzetnici ne smiju prelaziti pokazatelje u dva od tri uvjeta dok veliki poduzetnici moraju prelaziti pokazatelje u najmanje dva od tri uvjeta koja se odnose na srednje poduzetnike.

Pod velike poduzetnike ubrajaju se:[11] banke, štedne banke, stambene štedionice, institucije za elektronički novac, društva za osiguranje, društva za reosiguranje, *leasing*-društva, društva za upravljanje UCITS fondovima, društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima, UCITS fondovi, alternativni investicijski fondovi, mirovinska društva koja upravljaju obveznim mirovinskim fondovima, mirovinska društva koja upravljaju dobrovoljnim mirovinskim fondovima, dobrovoljni mirovinski fondovi, obvezni mirovinski fondovi te mirovinska osiguravajuća društva, društva za dokup mirovine, faktoring-društva, investicijska društva, burze, operateri MTP-a, središnja klirinška depozitarna društva, operateri središnjeg registra, operateri sustava poravnanja i/ili namire i operateri Fonda za zaštitu ulagatelja neovisno o tome ispunjavaju li uvjete koji se odnose na mikro, male i srednje poduzetnike.

2.1.1 Hrvatski standardi financijskog izvještavanja i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja su računovodstvena načela i pravila priznavanja, mjerenja i klasifikacije poslovnih događaja te sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja koje donosi Odbor za standarde financijskog izvještavanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja su međunarodni računovodstveni standardi uređeni člankom 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002.

Poduzetnici su dužni sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja ili Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja sukladno odredbama ovoga Zakona.

[11] Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, čl. 5.

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja uređuju sastavljanje, prezentiranje i objavljivanje financijskih izvještaja za poduzetnike koji nisu obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Prilagođeni su potrebama srednjih, malih i mikro poduzetnika koji tvore većinu poduzetnika u domaćem gospodarstvu te navedeni poduzetnici trebaju objaviti u bilješkama izjavu o njihovoj primjeni i sukladnosti.

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja su računovodstvena načela i pravila koja primjenjuje računovodstvena struka, a koriste se kod sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja. Svrha ovih standarda je:[12]

- propisati osnovu za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvještaja,
- pomoći revizorima u formiranju mišljenja jesu li financijski izvještaji u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja i
- pomoći korisnicima financijskih izvještaja pri tumačenju podataka i informacija koje su sadržane u financijskim izvještajima.

Opća načela financijskog izvještavanja su neograničenost vremena poslovanja, nastanak događaja, značajnost i sažimanje, dosljednost (materijalnost), usporedivost, opreznost, prijeboj, bilanični kontinuitet - početna bilanca i odvojeno mjerenje stavki.

Brojevi i naziv hrvatskih standarda financijskog izvještavanja:[13]

- HSFI 1 - Financijski izvještaji
- HSFI 2 - Konsolidirani financijski izvještaji
- HSFI 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena, pogreške
- HSFI 4 - Događaji nakon datuma bilance
- HSFI 5 - Dugotrajna nematerijalna imovina
- HSFI 6 - Dugotrajna materijalna imovina
- HSFI 7 - Ulaganja u nekretnine

[12] Narodne novine, (2015): Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d., Zagreb, čl. 4.
[13] Narodne novine, (2015): Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d., Zagreb, čl. 4.

- HSFI 8 - Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja
- HSFI 9 - Financijska imovina
- HSFI 10 - Zalihe
- HSFI 11 - Potraživanja
- HSFI 12 - Kapital
- HSFI 13 - Obveze
- HSFI 14 - Vremenska razgraničenja
- HSFI 15 - Prihodi
- HSFI 16 - Rashodi
- HSFI 17 - Poljoprivreda

Brojevi i naziv Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja i Međunarodnih računovodstvenih standarda:[14]

- MRS 1 - Prezentiranje financijskih izvještaja
- MRS 2 - Zalihe
- MRS 7 - Izvještaj o novčanim tokovima
- MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške
- MRS 10 - Događaji nakon izvještajnog razdoblja
- MRS 11 - Ugovori o izgradnji
- MRS 12 - Porez na dobit
- MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema
- MRS 17 - Najmovi
- MRS 18 - Prihodi
- MRS 19 - Primanja zaposlenika
- MRS 20 - Računovodstvo državnih potpora i objavljivanje državne pomoći
- MRS 21 - Učinci promjena tečaja stranih valuta
- MRS 23 - Troškovi posudbe
- MRS 24 - Objavljivanje povezanih osoba
- MRS 26 - Računovodstvo i izvješćivanje o mirovinskim planovima
- MRS 27 - Nekonsolidirani financijski izvještaji

[14] IFRS, (2018): Popis Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, [Internet], raspoloživo na: http://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/

- MRS 28 - Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima
- MRS 29 - Financijsko izvještavanje u hiperinflacijskim gospodarstvima
- MRS 32 - Financijski instrumenti: prezentiranje
- MRS 33 - Zarada po dionici
- MRS 34 - Financijsko izvještavanje za razdoblje tijekom godine
- MRS 36 - Umanjenje imovine
- MRS 37 - Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina
- MRS 38 - Nematerijalna imovina
- MRS 39 - Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje
- MRS 40 - Ulaganja u nekretnine
- MRS 41 - Poljoprivreda
- MSFI 1 - Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja
- MSFI 2 - Plaćanje temeljeno na dionicama
- MSFI 3 - Poslovna spajanja
- MSFI 4 - Ugovori o osiguranju
- MSFI 5 - Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja
- MSFI 6 - Istraživanje i procjena mineralnih resursa
- MSFI 7 - Financijski instrumenti: objavljivanje
- MSFI 8 - Poslovni segmenti
- MSFI 9 - Financijski instrumenti (u primjeni za godišnja razdoblja izvještavanja s početkom u siječnju 2018. godine ili kasnije)
- MSFI 10 - Konsolidirani financijski izvještaji
- MSFI 11 - Zajednički poslovi
- MSFI 12 - Objavljivanje udjela u drugim subjektima
- MSFI 13 - Mjerenje fer vrijednosti
- MSFI 14 - Regulirana aktivna i pasivna razgraničenja
- MSFI 15 - Prihodi po ugovorima s klijentima (u primjeni za godišnja razdoblja izvještavanja s početkom u siječnju 2018. godine ili kasnije)
- MSFI 16 - Najmovi (u primjeni za godišnje periode izvještavanja s početkom u siječnju 2019. godine ili kasnije, uz dopuštenu raniju primjenu ako se primjenjuje MSFI 15 - Prihodi po ugovorima s klijentima

- MSFI 17 - Ugovori o osiguranju (u primjeni za godišnja razdoblja izvještavanja s početkom u siječnju 2021. godine ili kasnije, uz dopuštenu raniju primjenu ako se primjenjuju MSFI 9 - Financijski instrumenti i MSFI 15 - Prihodi po ugovorima s klijentima)

2.1.2. Financijski izvještaji

Poduzetnici i sve ostale pravne i fizičke osobe dužni su sastavljati godišnje financijske izvještaje u obliku, sadržju i na način koji je propisan u Zakonu o računovodstvu.

Godišnji financijski izvještaji su:[15]

- bilanca,
- račun dobiti i gubitka,
- izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti,
- izvještaj o novčanim tokovima,
- izvještaj o promjenama kapitala i
- bilješke uz financijske izvještaje.

Mali i mikro poduzetnici dužni su sastavljati bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje. Također, poduzetnici koji su obveznici primjene Hrvatskih standarda financijskog izvještanja u sklopu sastavljanja svojih godišnjih financijskih izvještaja nisu obvezni sastavljati izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Godišnji financijski izvještaji moraju pružiti istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika te ih je poduzetnik dužan sastaviti i u slučajevima promjene poslovne godine, statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije nad poduzetnikom i to sa stanjem na dan koji prethodi početku promijenjene poslovne godine, danu upisa statusne promjene, danu otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije. Sastavljaju se i za razdoblje od dana pokretanja postupka likvidacije do datuma završetka postupka likvidacije.

[15] Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, čl. 19.

2.1.3. Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Obvezi revizije godišnjih financijskih izvještaja podliježu godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji subjekata od javnog interesa te velikih i srednjih poduzetnika koji nisu subjekti od javnog insteresa. Obvezi revizije konsolidiranih financijskih izvještaja podliježu i poduzetnici koji su matična društva velikih i srednjih grupa ako nisu obveznici revizije sukladno prethodno navedenoj stavci.

Obvezi revizije podliježu i odvojeni i konsolidirani godišnji financijski izvještaji dioničkih društava te komanditnih društava i društava s ograničenom odgovornošću čiji odvojeni, odnosno konsolidirani podaci u godini koja prethodi reviziji prelaze pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:[16]

- ✓ iznos ukupne aktive - 15.000.000,00 HRK,
- ✓ iznos ukupnih prihoda - 30.000.000,00 HRK i
- ✓ prosječan broj od 25 radnika tijekom poslovne godine.

Ako nemaju obvezu revizije prema prethodno navedenim stavkama, obvezi revizije godišnjih financijskih izvještaja podliježu godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji poduzetnika koji su podnijeli zahtjev za uvrštavanje svojih vrijednosnih papira na uređeno tržište.

Reviziji podliježu i godišnji financijski izvještaji poduzetnika koji su sudjelovali u poslovnim spajanjima, odnosno podjelama kao preuzimatelji ili novoosnovana društva, ako obvezi revizije ne podliježu prema prethodno navedenim uvjetima.

Revizorsko izvješće uključuje:[17]

- ➢ uvod gdje su navedeni financijski izvještaji koji su predmet revizije, zajedno s okvirom financijskog izvještanja koji je korišten pri njihovom sastavljanju,
- ➢ opis opsega zakonske revizije, uz navođenje revizijskih standarda u skladu s kojima je revizija obavljena,

[16] Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, čl. 20.
[17] Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, čl. 20.

- mišljenje revizora kojim se jasno izražava pružaju li godišnji financijski izvještaji istinit i fer prikaz financijskog položaja poduzetnika sukladno Zakonu o računovodstvu i Hrvatskim, odnosno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja,
- isticanje pitanja na koje revizor želi ukazati, ali bez izražavanja mišljenja s ogradom, ako to zahtijevaju Međunarodni revizijski standardi,
- mišljenje o usklađenosti izvješća poslovodstva s godišnjim financijskim izvještajima za istu poslovnu godinu,
- mišljenje o tome je li izvješće poslovodstva sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu i
- izjavu o tome je li revizor identificirao značajne pogrešne prikaze u godišnjem izvješću te, u slučaju da postoje, opis prirode tih pogrešaka.

Mišljenje revizora može biti pozitivno, uvjetno, negativno ili se ovlašteni revizor može suzdržati od izražavanja mišljenja u slučaju da ga nije u mogućnosti izraziti.

2.1.4. Javna objava

Obveznici javne objave su:[18]

- trgovačko društvo i trgovac pojedinac određeni propisima kojima se uređuju trgovačka društva,
- poslovna jedinica poduzetnika iz prethodno navedene točke sa sjedištem u drugoj državi članici ili trećoj državi ako prema propisima te države ne postoji obveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja te poslovna jedinica poduzetnika iz države članice i treće države koji su obveznici poreza na dobit sukladno propisima kojima se uređuju porezi i
- podružnica inozemnih poduzetnika u Republici Hrvatskoj, ako ista nije poslovna jedinica, kako je određeno propisima kojima se uređuju trgovačka društva.

[18] Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, čl. 30.

Poduzetnici koji su obveznici sastavljanja godišnjeg izvješća dužni su dostaviti Financijskoj agenciji radi javne objave potpuna i točna:[19]

- godišnja izvješća s pripadajućim revizorskim izvješćem ako njihovi financijski izvještaji podliježu reviziji i
- godišnja izvješća s pripadajućim revizorskim izvješćem ako njihovi financijski izvještaji podliježu reviziji i ako su obveznici konsolidacije sukladno odredbama Zakona o računovodstvu.

Poduzetnici koji nisu obveznici sastavljanja godišnjeg izvješća dostavljaju Financijskoj agenciji radi javne objave potpune i točne:[20]

- godišnje financijske izvještaje s pripadajućim revizorskim izvješćem ako njihovi financijski izvještaji podliježu reviziji sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i
- konsolidirane financijske izvještaje s pripadajućim revizorskim izvješćem ako njihovi financijski izvještaji podliježu reviziji sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i ako su obveznici konsolidacije sukladno odredbama Zakona o računovodstvu.

Poduzetnici te pravne i fizičke osobe dužni su dostaviti bilancu, račun dobiti i gubitka te dodatne podatke za prethodnu kalendarsku godinu Financijskoj agenciji do 30. travnja tekuće godine za statističke i ostale potrebe.

[19] Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, čl. 30.
[20] Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, čl. 30.

2.2. Računovodstveni sustav u Europskoj Uniji

Europska unija regulira računovodstveni sustav putem pravila i direktiva pomoću kojih promiče usklađenost računovodstvenih standarda na globalnoj razini i osigurava skladno financijsko izvještavanje u Europskoj uniji.

Unutar Europske unije, kompanije moraju pripremati svoje financijske izvještaje u suglasnosti s jedinstvenim setom Međunarodnih standarda. Uredba (EZ) Br. 1606/2002 zahtijeva da sve kompanije koje kotiraju na burzi vrijednosnih papira pripremaju konsolidirana financijska izvješća u suglasnosti s jedinstvenim setom Međunarodnih standarda, MSFI (Međunarodni standardi financijskog izvještavanja).

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja pružaju zajednički računovodstveni jezik koji se koristi u više od sto država na svijetu te čini poslovanje kompanija usklađenim na globalnoj razini.

Uredba (EZ) Br. 1606/2002 propisuje:[21]

- sve kompanije koje kotiraju na burzi moraju koristiti MSFI (Međunarodne standarde financijskog izvještavanja) utvrđene od strane Europske unije za njihova konsolidirana godišnja izvješća i
- države članice mogu donijeti odluku o proširenju uporabe Međunarodnih standarda finacijskog izvještavanja na godišnja financijska izvješća kompanija čije dionice ne kotiraju na burzi.

Međunardone standarde financijskog izvještavanja donosi Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (IASB).

Trgovačka društva moraju sastavljati godišnje financijske izvještaje te ih objavljivati u skladu s nacionalnim poslovnim registrom. Financijski izvještaji moraju sadržavati kao minimum

[21]Službeni list Europske unije, (2002): Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i vijeća

bilancu, račun dobiti i gubitka i određeni broj bilješki uz financijske izvještaje. Srednji i veliki poduzetnici moraju sastavljati i objavljivati izvještaje o upravljanju.

Pravila kojih se kompanije moraju pridržavati dok sastavljaju svoje financijske izvještaje nalaze se u Direktivi 2013/34/EU, poznatijoj kao računovodstvena direktiva.

Cilj ove direktive je uskladiti nacionalne zahtjeve o:[22]

- prezentiranju i sadržaju godišnjih i konsolidacijskih financijskih izvještaja,
- prezentiranju i sadržaju izvješća o upravljanju,
- bazi za mjerenje koju kompanije koriste pri pripremi financijskih izvještaja,
- reviziji financijskih izvještaja i
- odgovornosti menadžmenta prema svemu navedenom.

Direktiva ima cilj smanjiti administrativni teret za male kompanije jer omogućava pojednostavljeni način izvještavanja za mikro, male i srednje poduzetnike.

Poduzetnici se razvrstavaju na mikro, male, srednje i velike poduzetnike ovisno o pokazateljima utvrđenima na kraju poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju je potrebno sastaviti financijske izvještaje.

Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju su:[23]

- iznos ukupne aktive (mikro - do 350.000,00 EUR, mali - do 6.000.000,00 EUR, srednji - do 20.000.000,00 EUR, veliki - iznad 20.000.000,00 EUR),
- iznos ukupnih prihoda (mikro - do 700.000,00 EUR, mali - do 12.000.000,00 EUR, srednji - do 40.000.000,00 EUR, veliki - iznad 40.000.000,00 EUR) i
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine (mikro - do 10 radnika, mali - do 50 radnika, srednji - do 250 radnika, veliki - iznad 250 radnika).

[22]Službeni list Europske unije, (2013): Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i vijeća
[23] Službeni list Europske unije, (2013): Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i vijeća, čl. 3.

Mikro poduzetnici imaju ograničena sredstva za poštovanje zahtjevanih regulatornih obveza. U slučaju kada ne postoje posebna pravila za mikro poduzetnike, na njih se primjenjuju pravila koja se primjenjuju na mala poduzeća. Ta im pravila nameću administrativna opterećenja koja su nerazmjerna njihovoj veličini i zbog toga su zahtjevnija za mikro poduzetnike u usporedbi s malim poduzetnicima. Države članice Europske unije trebale bi moći izuzeti mikro poduzeća od određenih obveza koje se primjenjuju na mala poduzeća, a koje im nameću pretjerana administrativna opterećenja.

Također, države članice trebale bi uzeti u obzir posebne uvjete i potrebe svojih vlastitih tržišta pri odlučivanju o tome hoće li ili na koji će način provesti posebni režim za mikro poduzetnike u okviru Direktive 2013/34/EU.

Objavljivanje financijskih izvještaja može biti opterećujuće za mikro poduzetnike. Istodobno, države članice Europske unije trebaju osigurati poštivanje Direktive 2013/34/EU. Prema tome, državama koje koriste izuzeća za mikro poduzetnike trebalo bi dopustiti izuzimanje mikro poduzeća od općeg zahtjeva objavljivanja, pod uvjetom da je bilanca propisno podnesena, u skladu s nacionalnim pravom, najmanje jednom imenovanom nadležnom tijelu te da su informacije dostavljene poslovnom registru tako da se primjerak može dobiti na zahtjev.

Ovisno o svakoj državi članici, dodatna pravila vezana za mikro poduztenike mogu biti sljedeća:[24]

- smanjeni opseg informacija u bilješkama uz financijske izvještaje (svaka stavka objašnjena na dnu bilance ne treba biti objašnjena u godišnjem izvješću),
- pojednostavljena objava izvještaja (mogu biti poslani na jednu adresu, poreznoj upravi, koja objavljuje izvještaje umjesto njih),
- pojednostavljeni prikaz bilance te računa dobiti i gubitka te
- neobavezno izračunavanje obračunskih i prijevremenih otplata na kraju godine (osim troškova sirovina i materijala, osoblja, prilagodbi vrijednosti i poreza).

[24] Službeni list Europske unije, (2013): Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i vijeća, čl. 36.

2.3. Računovodstveni sustavi u Sjevernoj Americi

U Sjedinjenim Amričkim Državama (SAD) posluje najviše startup kompanija te je potrebno navesti računovodstveni sustav i okvir financijskog izvještavanja u Sjedinjenim Američkim Državama (SAD) i usporediti ga s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI). Navest će se i koji okvir računovodstvenih standarda koristi Kanada.

Sjedinjene Američke Države

U Sjedinjenim Američkim Državama, financijsko izvještavanje se odvija prema US GAAP-u (Općeprihvaćena računovodstvena načela Sjedinjenih Američkih Država).

Računovodstvene obveze kompanija koje kotiraju na tržištu u SAD-u u skladu su sa standardima US GAAP-a, osim ako kompanije izričito ne naglase da svoje financijsko izvještavanje oblikuju prema drugim računovodstvenim načelima ili ako ne naglase da se njihovo vođenje računovodstva razlikuje od US GAAP-a u nekim pojedinim elementima.

Ideja je da se razvije jedinstveni set računovodstvenih načela pomoću kojih će svi poduzetnici pripremati svoje financijske izvještaje.

Dva tijela uređuju računovodstvena načela prema kojima se pripremaju financijski izvještaji:[25][26]

- FASB - Odbor za standarde financijskog izvještavanja, najviše tijelo koje donosi odluke o računovodstvenim standardima za javne, privatne kompanije i neprofitne organizacije koje posluju prema US GAAP-u te
- SEC - Komisija za vrijednosnice i burzu Sjedinjenih Američkih Država koja ima ovlasti upravljanja nad računovodstvenim i financijskim standardima izvještavanja za kompanije čije dionice kotiraju na burzi.

[25] FASB (Odbor za standarde fianancijskog izvještavanja), [Internet], raspoloživo na: http://www.fasb.org/jsp/FASB/Page/SectionPage&cid=1176154526495 (2017)
[26] SEC (Komisija za vrijednosnice i burzu Sjedinjenih Američkih Država), [Internet], raspoloživo na: https://www.sec.gov/Article/whatwedo.html (2017)

US GAAP i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja imaju zasebne računovodstvene okvire kao osnove za donošenje vlastitih računovodstvenih standarda i pravila.

Tablica 1: Najznačajnije razlike između US GAAP i MSFI-a (1/2)

US GAAP	MSFI
• Izuzetno detaljne smjernice za priznavanje prihoda koje se razlikuju ovisno o industriji ili tipu ugovora.	• Opće smjernice za priznavanje prihoda koje se primjenjuju neovisno o industriji ili tipu ugovora.
• Nije dozvoljena revalorizacija materijalne i nematerijalne imovine.	• Dozvoljena je revalorizacija materijalne i nematerijalne imovine.
• Metode utvrđivanja troška zaliha su: o metoda FIFO, o metoda LIFO, o metoda ponderiranog prosječnog troška.	• Metode utvrđivanja troška zaliha su: o metoda FIFO, o metoda ponderiranog prosječnog troška.
• Izdaci za oglašavanje i promociju se mogu priznati kao rashod u trenutku nastanka ili se može odgoditi njihovo priznavanje do trenutka prve objave.	• Izdaci za oglašavanje i promociju se moraju priznati kao rashod u trenutku nastanka.

Izvor: Anić-Antić, P., Konsou, D. (2015): Važnost konvergencije US GAAP-a i MSFI-a za kotirajuće kompanije

Pri financijskom izvještavanju kod MSFI-a sva poduzeća su dužna sastaviti jedinstvene izvještaje koji moraju biti u skladu s MSFI-om, dok kod financijskog izvještavanja u skladu s US GAAP-om poduzeća registrirana u SEC-u sastavljaju financijske izvještaje prema US GAAP-u. Strana poduzeća koja su registrirana u SEC-u i koja kotiraju na američkim burzama mogu sastavljati svoje izvještaje prema US GAAP-u ili prema nekim drugim općeprihvaćenim računovodstvenim standardima (npr. MSFI), uz uvjet usklađivanja pojedinh elemenata prema US GAAP pravilima u svojim bilješkama.

Tablica 2: Najznačajnije razlike između US GAAP i MSFI-a (2/2)

• Dozvoljena je amortizacija značajnijih dijelova imovine ukoliko oni nemaju isti korisni vijek trajanja, ali nije obvezna.	• Obvezna je amortizacija značajnijih dijelova imovine ukoliko oni nemaju isti korisni vijek trajanja.
• Odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza se priznaju kao dugotrajna ili kratkotrajna imovina, odnosno, kao dugoročna ili kratkoročna obveza, ovisno o imovini, odnosno obvezi, iz koje proizlaze.	• Odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza se uvijek priznaju kao dugotrajna imovina, odnosno, kao dugoročna obveza.
• Primljene i plaćene kamate te primljene dividende se klasificiraju kao poslovne aktivnosti dok se isplaćene dividende klasificiraju kao financijske aktivnosti.	• Kompanija sama određuje da li će primljene kamate i dividende klasificirati kao poslovne ili investicijske aktivnosti, odnosno, isplaćene kamate i dividende klasificirati kao poslovne ili financijske aktivnosti.
• Financijski izvještaji kompanija moraju prikazivati posljednja tri izvještajna razdoblja, a izuzetak je izvještaj o financijskom položaju gdje moraju biti prikazana posljednja dva izvještajna razdoblja.	• Svi financijski izvještaji kompanija moraju prikazivati samo posljednja dva izvještajna razdoblja.
• Nije obvezna primjena jedinstvenih računovodstvenih politika unutar cijele grupe.	• Jedinstvene računovodstvene politike se moraju u potpunosti primjenjivati unutar cijele grupe.

Izvor: Anić-Antić, P., Konsou, D. (2015): Važnost konvergencije US GAAP-a i MSFI-a za kotirajuće kompanije

Neki od nedostataka postojanja razlika između US GAAP-a i MSFI-a su:[27]

- niža efikasnot tržišta kapitala,
- viši troškovi poslovanja multinacionalnih kompanija,
- niža kvaliteta postojećih standarda i
- ograničena mobilnost radne snage.

[27] Anić-Antić, P., Konsou, D. (2015): Važnost konvergencije US GAAP-a i MSFI-a za kotirajuće kompanije

Tablica 3: Primjena US GAAP-a i MSFI-a u 10 država s najvećom tržišnom kapitalizacijom

Redni broj	Država	Tržišna kapitalizacija (mlrd. $)	US GAAP	MSFI
1.	SAD	18,668	Obvezan	Ne koristi se
2.	Kina	3,697	Ne koristi se	Obvezan[3]
3.	Japan	3,681	Dozvoljen	Dozvoljen
4.	UK	3,019	Ne koristi se	Obvezan
5.	Kanada	2,016	Dozvoljen[4]	Obvezan[4]
6.	Francuska	1,823	Ne koristi se	Obvezan
7.	Njemačka	1,486	Ne koristi se	Obvezan
8.	Australija	1,286	Ne koristi se	Obvezan
9.	Indija	1,263	Ne koristi se	Dozvoljen
10.	Brazil	1,230	Ne koristi se	Obvezan

Izvor: Anić-Antić, P., Konsou, D. (2015): Važnost konvergencije US GAAP-a i MSFI-a za kotirajuće kompanije

Sjedinjene Američke Države imaju daleko najveću moć na globalnom tržištu kapitala, što znači da imaju bitnu ulogu u kreiranju računovodstvenih standarda za domaće kotirajuće kompanije. Taj utjecaj smanjio bi se kada bi prihvatili MSFI te upravo zato Sjedinjene Američke Države ne žele izgubiti svoj dominantni utjecaj koji posjeduju pri kreiranju jedinstvenog skupa visokokvalitetnih računovodstvenih standarda.

Kroz povijest konvergencije računovodstvenih standarda, US GAAP-a s MSFI-om, ostvarena su dva velika uspjeha koja su se dogodila u 2007. godini.

2007.	SEC je donio odluku kojom se uklanja obveza usklađenja financijskih izvještaja sa US GAAP-om za neameričke kotirajuće kompanije koje koriste MSFI. Iste godine je završen prvi veliki projekt FASB-a i IASB-a; objavljen je znatno usklađen standard o poslovnim kombinacijama.
2008.	FASB i IASB su ažurirali Memorandum o razumijevanju iz 2006. godine čime su dogovorili nove zajedničke projekte.
2010.	SEC je objavio izvještaj u kojem jasno ističu kako bi jedinstveni skup visokokvalitetnih i globalnih računovodstvenih standarda koristio američkim investitorima.
2011.	FASB i IASB su objavili izvještaj u kojem navode kako su usklađivanja standarda vezanih uz financijske instrumente, priznavanje prihoda te leasing prioriteti.
2013.	IASB je osnovao Savjetodavni forum za računovodstvene standarde (engl. *Accounting Standards Advisory Forum*, u daljnjem tekstu ASAF) s ciljem unaprjeđenja suradnje između računovodstvenih tijela u svijetu. Jedan od glavnih zadataka ASAF-a je savjetovati IASB pri razvoju MSFI-a. FASB je izabran za jednog od 12 članova ASAF-a.

Slika 1: Novija povijest konvergencije računovodstvenih standarda

Izvor: Izvor: Anić-Antić, P., Konsou, D. (2015): Važnost konvergencije US GAAP-a i MSFI-a za kotirajuće kompanije

Kanada

Uporaba Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI) postala je obvezujuća za sve kompanije u Kanadi od 1. siječnja 2011. godine.

Međunarodni standardi financijskog izvještavanja zamijenili su Općeprihvaćena računovodstvena načela (GAAP) korištena u Kanadi prije Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI).

U slučaju godišnjeg financijskog izvještavanja izvještaji moraju biti usklađeni s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), dok se privremeni financijski izvještaji usklađuju s Međunarodnim računovodstvenim standardom, MRS 34 - Privremeno financijsko izvještavanje.

Tablica 4: Status Međunarodnih standarda financijskog izještavanja u Kanadi[28]

Primjena MSFI-a	Status	Dodatne informacije
Domaće kompanije su obvezne koristiti Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI)	Aktivan	Kompanije koje posluju u SAD-u moraju koristiti US GAAP, dok je onima koje ne posluju u SAD-u dozvoljena primjena US GAAP-a do 2019. godine
Strane kompanije koriste MSFI pri poslovanju u Kanadi	Aktivan	Kompanije iz Sjedinjenih Američkih Država mogu koristiti i US GAAP

Izvor: Obrada autora

Za kompanije registrirane u SEC-u, u Sjedinjenim Američkim Državama, prisutna je opcija korištenja US GAAP-a.

[28] Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, Kanada. URL: http://www.ifrs.org/use-around-the-world/use-of-ifrs-standards-by-jurisdiction/canada/ (2018)

3. STARTUP KOMPANIJE

3.1. Definicija i karakteristike startup kompanija

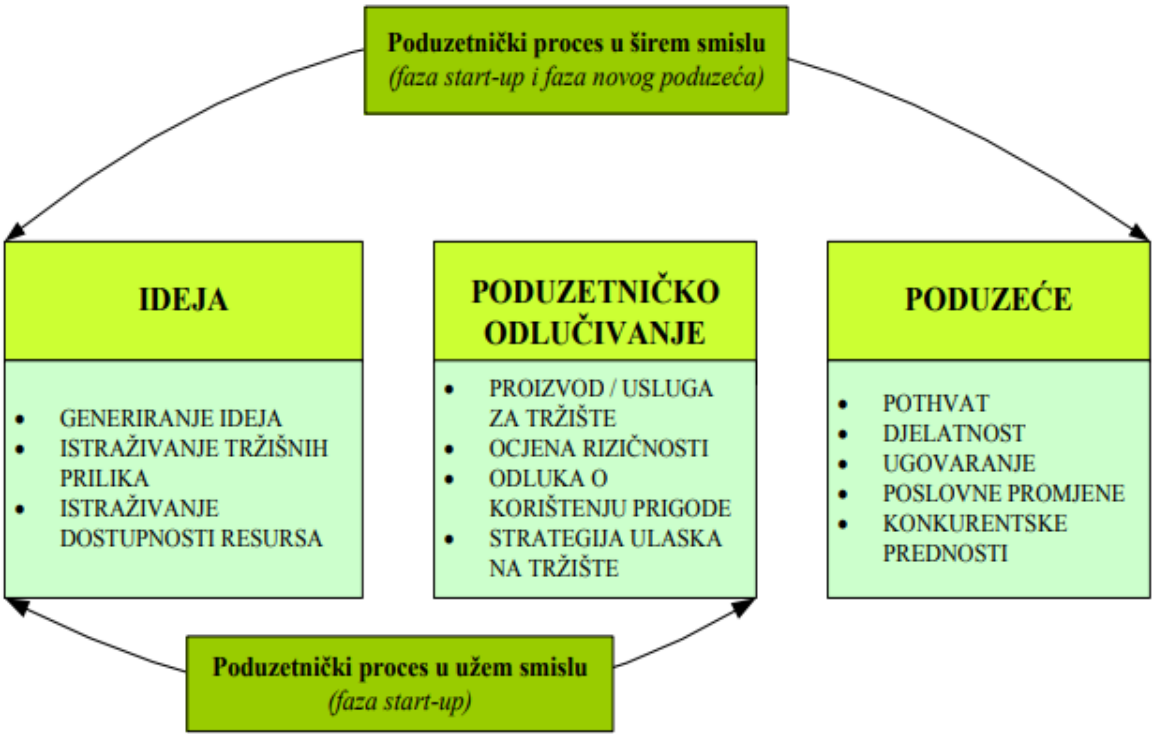
Startup kompanija trgovačko je društvo koje se nalazi u početnim fazama poslovanja, s vrlo ograničenim poslovnim iskustvom. Može se definirati kao poduzetnički pothvat sa svojstvima relativno novog, brzorastućeg poduzeća s ciljem zadovoljavanja potrebe na tržištu razvijanjem poslovnog modela oko inovativnog proizvoda, usluge, procesa ili platforme. Startup kompanije uglavnom su dizajnirane za efektivno razvijanje i potvrdu isplativosti svojeg poslovnog modela.

Za startup kompanije karakteristično je da u početnim fazama poslovanja imaju svojstva ograničenih prihoda i visokih rashoda. Većina ovakvih poduzetničkih pothvata nije dugoročno održiva bez dodatnog financiranja, odnosno investiranja u njihovo poslovanje. Investitori za svoja investirana financijska sredstva dobivaju dionice ili udio u startup kompaniji u koju su uložili svoja vlastita financijska sredstva. Uz visoki stupanj rizika prisutan je i veliki potencijal za ostvarivanje visoke stope povrata na uložena financijska sredstva.

Jedan od najvažnijih zadataka u startup kompanijama je izgraditi osnivački, odnosno suosnivački tim koji će osigurati ključne vještine, znanje, financijske resurse i ostale elemente za odvijanje istraživanja na ciljnom tržištu.

U ranoj fazi poslovanja ugovara se vlasništvo, udjeli između osnivača ili osnivača i investitora koji su uložili svoja financijska sredstva u startup kompaniju te svi ostali elementi koji su vezani za istu. Na takav način jasno se definiraju vlasništvo, udjeli i imovina koja može biti generirana od strane startup kompanije u budućnosti.

Trgovačko društvo prestaje imati status startup kompanije u slučajevima kada se javno trguje dionicama startup kompanije na burzi i kada startup kompanija sudjeluje u poslovnim spajanjima, akvizicijama te samim time prestaje djelovati na način na koji je vršila svoje poslovanje do tog trenutka.

Slika 2: Temeljne faze poduzetničkog procesa

Izvor: Buble, M., Kružić, D.: Poduzetništvo - realnost sadašnjosti i izazov budućnosti, RRif-plus, Split, 2006., str. 91

Startup okruženje je od iznimne važnosti za startup kompaniju i na sami razvoj startup kompanije mogu utjecati razni elementi startup ekosustava koji se sastoji od:[29]

- individualaca (poduzetnici, investitori, poslovni anđeli, mentori),
- institucija i organizacija (sveučilišta, instituti, poslovne škole i poduzetnički programi rukovođeni od strane sveučilišta i fakulteta, neprofitne organizacije koje pružaju potporu poduzetnicima, vladini poduzetnički programi i usluge),
- poduzetničkih inkubatora i
- poslovnih akceleratora koji osiguravaju pružanje kapitala i usluge mentorstva u zamjenu za manji ili veći dio vlasništva u startup kompaniji.

Jedan od najpoznatijih startup ekosustava u svijetu je Silicijska Dolina (San Francisco, Palo Alto, San Jose, Oakland) u Kaliforniji, u Sjedinjenim Američkim Državama.

[29] Startup okruženje, [Internet], raspoloživo na: http://www.startupcommons.org/what-is-startup-ecosystem.html (2017)

Investitore će najviše privući nove startup kompanije s timom koji već posjeduje određenu reputaciju na tržištu, startup kompanije s uravnoteženim rizik profilom (u kojem je visoka stopa rizika opravdana s mogućom visokom stopom povrata na uložena financijska sredstva) i startup kompanije koje posjeduju veliki potencijal za rast (vjerojatnost da startup proširi svoje poslovanje na više različitih tržišta i da ostvari pristup novim potencijalnim korisnicima, odnosno kupcima).

Neke od karakteristika startup kompanija koje privlače pozornost investitora:

- ✓ nema velikih ulaganja od strane osnivača ili suosnivača,
- ✓ niži poslovni rashodi i
- ✓ prisutnost visoke stope rizika ali i potencijalne visoke stope povrata na investirana sredstva u startup kompaniju.

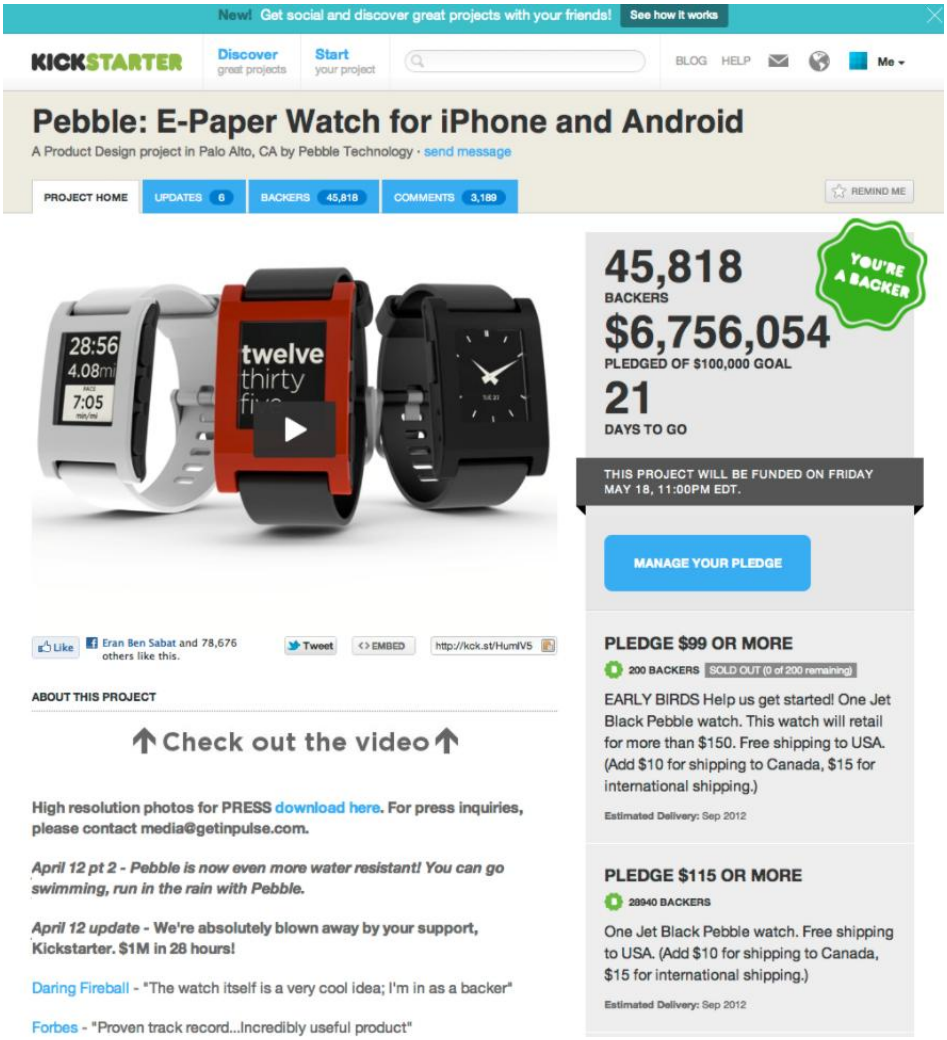
U usporedbi s ostalim trgovačkim društvima na tržištu postoji vjerojatnost da startup kompanije prošire poslovanje na nova tržišta i nove korisnike zbog posjedovanja velikog potencijala za brži razvoj, dok istovremeno posluju s ograničenim ulaganjima kapitala, rada ili zemlje.

Kao i investitori, poslovni anđeli pomažu startup kompanijama u pokretanju svog poslovanja pretvarajući svoja financijska sredstva za udio u startup kompaniji. Oni mogu financirati više startup kompanija u isto vrijeme te pritom očekivati da će samo nekoliko njih opstati na tržištu i poslovati profitabilno ostvarujući dobit nakon oporezivanja.

Postoje različite faze ulaganja u kojima investitor može sudjelovati. U prvoj rundi startup kompanija je u fazi gdje se proizvodi i usluge još testiraju te u njoj najčešće sudjeluju poslovni anđeli. U sljedećoj rundi kompanija već posluje na tržištu i moguće je generirati prihode te privući investitore i dodatne poslovne anđele. Ostale razine vode prema izlasku startup kompanije na burzu i prema javnom trgovanju njenim dionicama.

Druge opcije financiranja uključuju "crowdfunding" (financiranje putem donacija pojedinaca kroz različite online servise), a najpoznatiji su Kickstarter i Indiegogo. Startup potražuje financijska sredstva objavljivanjem svoje ideje ili poduzetničkog pothvata na internet stranici

te svi zainteresirani ulažu određeni iznos svojih vlastitih financijskih sredstava za koji dobiju unaprijed određeni proizvod, uslugu, poklon ili udio u startup kompaniji.

Slika 3: Primjer 'crowdfundinga' putem web stranice Kickstarter

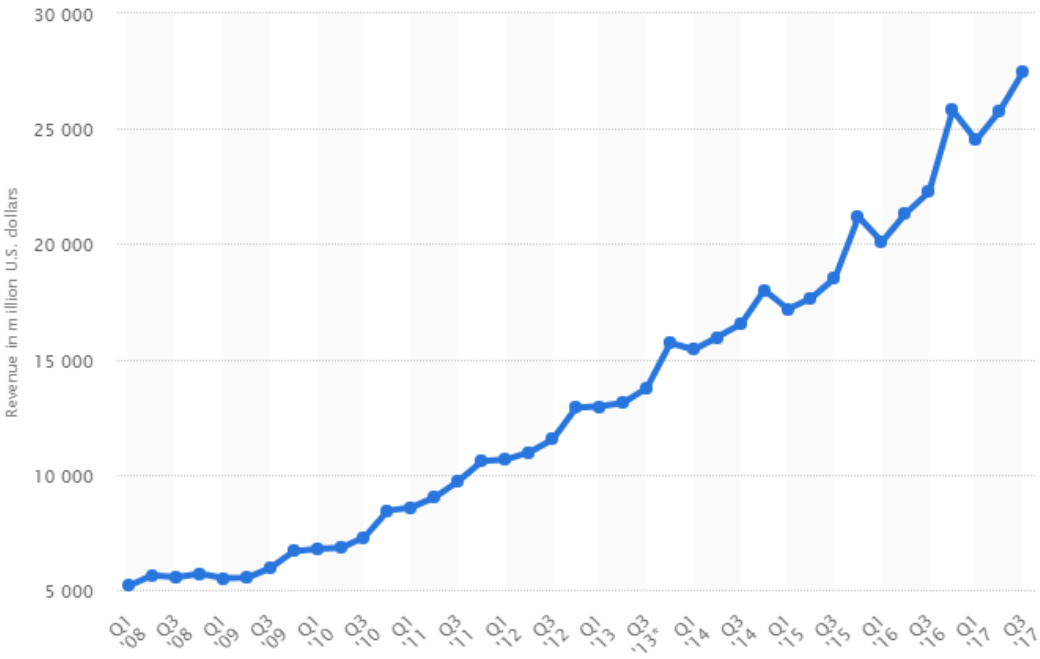
Izvor: Kickstarter, [Internet], raspoloživo na: https://www.kickstarter.com/ (2017)

Velika ili poznata trgovačka društva mogu osnovati interni startup, odnosno novu diviziju postojeće kompanije koja bi stalno bila pod nadzorom trgovačkog društva koje ju je razvilo.

Osnivač ili suosnivač u startup kompaniji može biti bilo tko pa tako i postojeća trgovačka društva. U većini slučajeva osnivači su poduzetnici, inženjeri, programeri, web developeri, web dizajneri i svi ostali koji su uključeni u relativno novi i u većini slučajeva poduzetnički pothvat sa svojstvom visoke tehnologije. Problemi mogu nastati kada nema definiranog

ugovora u kojem se jasno navode informacije o tome tko je osnivač ili suosnivač određene startup kompanije.

Startup kompanije posjeduju potencijal za ostvarenje buduće dobiti od koje koristi imaju svi koji su investirali u startup kompaniju tijekom njenog rasta. Jedan od primjera ja Google, tehnološki startup gdje su osnivači postali milijarderi kroz svoje vlasničke udjele u kompaniji.

Slika 4: Primjer prihoda kompanije Google po kvartalima od 2008. do 2017. godine

Izvor: Prihod Google-a od prvog kvartala 2008. godine do četvrtog kvartala 2017. godine, [Internet], raspoloživo na: https://www.statista.com/statistics/267606/quarterly-revenue-of-google/ (2018)

Lista aktualnih startup kompanija s iznimnom vrijednošću koja iznosi više od jedne milijarde američkih dolara sastoji se od sljedećih startup kompanija:[30][31]

1. Ant Financial (70.000.000.000,00 $), Kina, evaluacija u travnju 2017. godine,
2. Uber (60.000.000.000,00 $), SAD, kolovoz 2017. godine,
3. Didi Chuxing (50.000.000.000,00 $), Kina, trvanj 2017. godine,
4. Xiaomi (45.000.000.000,00 $), Kina, travanj 2015. godine,

[30] Lista kineskih "unicorn" startup kompanija , [Internet], rapsoloživo na: https://www.chinamoneynetwork.com/china-unicorn-ranking (2017)
[31] Lista"unicorn" startup kompanija, [Internet], raspoloživo na: https://techcrunch.com/unicorn-leaderboard/ (2017)

5. Meituan-Dianping (30.000.000.000,00 $), Kina, lispotad 2017. godine i
6. Airbnb (trideset30.000.000.000,00 $), SAD, rujan 2016. godine.

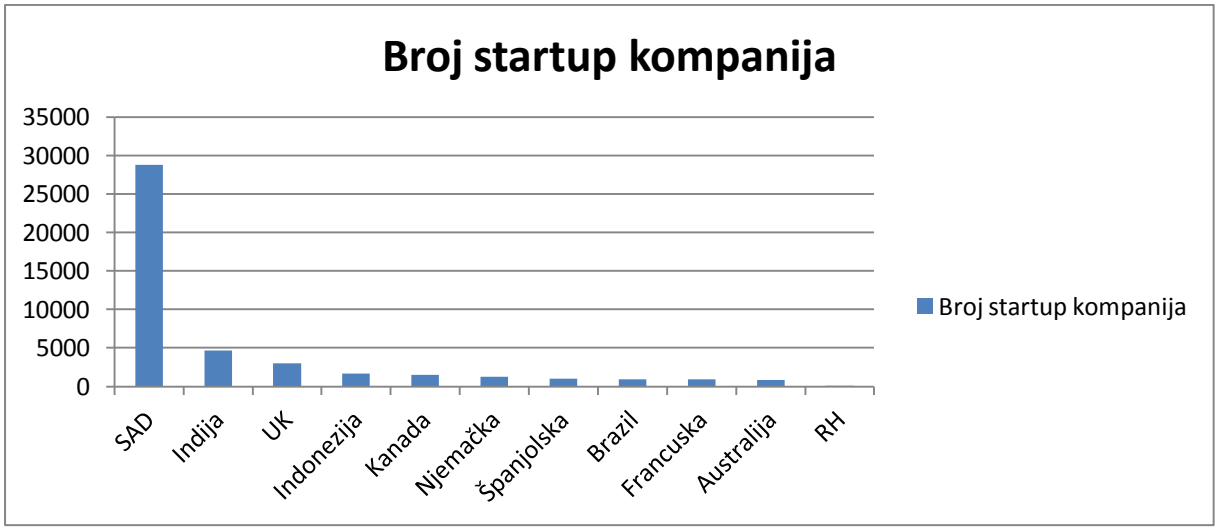
Iz priloženog primjera može se utvrditi da poredak startup kompanija evaluiranih na više od jedne milijarde američkih dolara uglavnom sadrži kompanije iz Kine i SAD-a. Od europskih startup kompanija najuspešniji je Spotify (8.000.000.000,00 $) iz Švedske.

U skladu sa svojom prirodom visokog rizika i potencijalnog visokog povrata, startup kompanije često dožive neuspjeh, čak njih 90%.

Na uzorku od sto neuspješnih startup kompanija, pet glavnih čimbenika za neuspjeh bili su:[32]

- nedostatak zainteresiranosti od strane korisnika (42%),
- financiranje ili novčani problemi (29%),
- problemi sa zaposlenicima ili upravljanje ljudskim resursima (23%),
- konkurencija (19%) i
- problemi s vrednovanjem svojih proizvoda i usluga (18%).

3.2. Zastupljenost startup kompanija u svijetu

Grafikon 1: Deset država s najvećim brojem startup kompanija i Republika Hrvatska

Izvor: Obrada autora prema podacima s web lokacije https://www.startupranking.com/countries

[32] Fortune, (2017): Zašto startup kompanije dožive neuspjeh, prema njihovim osnivačima, [Internet], raspoloživo na: http://fortune.com/2014/09/25/why-startups-fail-according-to-their-founders/

Iz priloženog grafikona jasno se može utvrditi enormna razlika u broju startup kompanija u odnosu Republike Hrvatske i ostatka svijeta, kao i velika razlika u odnosu država s najvećim brojem startup kompanija. Sjedinjene Američke Države imaju daleko najveći broj startup kompanija.

Pri rangiranju priloženih startup kompanija korišten je SR Score, važnost startup kompanije na internetu i njen društveni utjecaj na temelju SR Web-a i SR Social-a. SR Web se utvrđuje na temelju:[33]

- broja i kvalitete web stranica koje upućuju na web stranicu startup kompanije,
- distribucije internih linkova unutar domene,
- broja i kvalitete eksternih linkova i sadržaj stranice te
- prognoziranih čimbenika korisnika kao što su prognozirani broj posjeta i broj jedinstvenih korisnika na web stranici, broj pregleda web stranice i broj pregleda po korisniku te prosječno vrijeme zadržavanja.

SR Social reflektira društveni utjecaj startup kompanije tj. koliko je startup angažiran na društvenim mrežama poput Facebook-a i Twitter-a.

Najbolje rangirane startup kompanije u svijetu su:[34]

- Airbnb,
- Medium,
- Uber,
- 500px i
- 9GAG.

Neke od najutjecajnijih startup kompanije imaju sjedište u Silicijskoj Dolini (Kalifornija, SAD), u jednom od najboljih startup ekosustava na svijetu.

[33] SR pokazatelj, [Internet], raspoloživo na: https://www.startupranking.com/how-it-works#sr_score (2017)
[34] Top startup kompanije u svijetu, [Internet], raspoloživo na: https://www.startupranking.com/top (2017)

Također, Airbnb i Uber su se našli i na listi startup kompanija koje su evaluirane na više od jedne milijarde američkih dolara s respektabilnim procjenama vrijednosti od trideset (Airbnb), odnosno šezdeset milijardi američkih dolara (Uber).

3.3. Opis startup kulture u Republici Hrvatskoj

Institucije koje potiču poduzetništvo u Republici Hrvatskoj su:[35]

- Ministarstvo poduzetništva i obrta (najveća institucija koja potiče poduzetništvo),
- Hrvatska agencija za malo gospodarstvo (HAMAG),
- Hrvatska gospodarska komora (HGK),
- Hrvatska obrtnička komora (HOK),
- Hrvatska udruga poslodavaca (HUP),
- Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) i
- Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ).

Svojim programima i poticajnim mjerama pomažu i potiču poduzetnike na razvijanje svojih ideja i pokretanje svog posla.

Osim navedenih institucija, poduzetnicima potporu mogu pružati i ostale institucije kao što su:[36]

- regionalne razvojne agencije,
- poduzetnički centri,
- poduzetnički inkubatori (uključujući i studentske poduzetničke inkubatore),
- tehnološki parkovi,
- institucije poduzetničkog obrazovanja i
- poduzetnički akceleratori.

[35] Nikolić, G., Zorić D. (2014): Razvoj startup kulture u Hrvatskoj u funkciji razvoja gospodarstva, Visoka poslovna škola PAR, Rijeka
[36] Nikolić, G., Zorić D. (2014): Razvoj startup kulture u Hrvatskoj u funkciji razvoja gospodarstva, Visoka poslovna škola PAR, Rijeka

U Hrvatskoj je osnovano oko pedeset razvojnih agencija koje pomažu poduzetnicima s uslugama savjetovanja i pisanja projekta te im na taj način olakšavaju pristupanje financijskim sredstvima i održavanje svog poslovanja uz mogućnost daljnjeg širenja poslovanja.

Poduzetnički centri pružaju savjetodavnu i stručnu pomoć poduzetnicima u županijama, gradovima i općinama. Trenutno u hrvatskoj postoji oko trideset poduzetničkih centara.

Poduzetnički inkubatori okupljaju male poduzetnike na samom početku njihovog poslovanja ili dok su još u fazi razvoja i nemaju vlastiti prostor. Pružaju institucionalnu podršku startup poduzetničkim pothvatima s naglaskom na pružanje potpore poduzetnicima početnicima.

Tehnološki parkovi pružaju potporu tehnološko orijentiranim poduzetničkim pothvatima u početnoj fazi, pri osnivanju i razvoju poduzeća.

Institucije poduzetničkog obrazovanja predstavljaju državna i privatna javna učilišta te razne akademije koje svojim programima razvijaju poduzetničko obrazovanje s naglaskom na povezanost između obrazovanja i gospodarstva.

Poduzetnički akceleratori za razliku od poduzetničkih inkubatora pomažu u pronalaženju investitora te imaju akceleratorske programe koji traju uglavnom između tri i šest mjeseci.

Neke od institucija koje potiču poduzetništvo su Poduzetnički akcelerator Split d.o.o.[37], Poduzetnički inkubator ZIP[38], Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o.[39], Tehnološki centar Split d.o.o.[40] i STEP RI Znanstveno-tehnologijski park Sveučilišta u Rijeci d.o.o.[41].

[37] Poduzetnički akcelerator Split d.o.o., [Internet], raspoloživo na: http://www.akceleratorsplit.hr/ (2018)
[38] Poduzetnički inkubator ZIP, [Internet], raspoloživo na: http://zipzg.com/en/ (2018)
[39] Razvoja agencija Zagreb - TPZ d.o.o., [Internet], raspoloživo na: http://www.raza.hr/ (2018)
[40] Tehnološki centar Split d.o.o., [Internet], raspoloživo na: http://tcs.hr/ (2018)
[41] STEP RI Znanstveno-tehnologijski park Sveučilišta u Rijeci d.o.o., [Internet], raspoloživo na: http://www.step.uniri.hr/ (2018)

4. EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE ULOGE RAČUNOVODSTVA U STARTUP KOMPANIJAMA

4.1. Istraživanje uloge računovodstva u startup kompanijama

Istraživanje je provedeno koristeći podatke za 2016. godinu na uzorku od 18 startup kompanija u Republici Hrvatskoj te 15 startup kompanija iz država članica Europske unije.

Odvijalo se od svibnja 2017. godine do ožujka 2018. godine te je zbog slabog odaziva startup kompanija na prvotno poslani anketni upitnik i poteškoća pri pronalasku podataka o njihovom poslovanju odbačen taj isti anketni upitnik i korišteni su nacionalni poslovni registri te javno dostupni podaci pomoću kojih su se prikupljale informacije o različitim obilježjima startup kompanija u Republici Hrvatskoj, brojuobjavljenih godišnjih financijskih izvještaja od strane startup kompanija u državama članicama Europske unije i informacije o outsourcingu računovodstvenih usluga od strane startup kompanija u Republici Hrvatskoj.

Postavljene su sljedeće hipoteze:

***H1*: Nema značajnih razlika među obilježjima startup kompanija u Republici Hrvatskoj.**
***H2*: Sve startup kompanije unutar država članica Europske unije objavljuju godišnje financijske izvještaje kao da pripadaju kategoriji mikro poduzetnika ili kategoriji malih poduzetnika.**
***H3*: Startup kompanije u Republici Hrvatskoj koriste outsourcing za računovodstvene usluge.**

Zbog nedovoljnog broja prikupljenih anketa, odnosno zbog učestalosti izostanka povratne informacije, za sve postavljene hipoteze u najvećem su broju korišteni nacionalni poslovni registri.

Pojedine države poput Republike Hrvatske i Slovenije pružaju besplatan uvid u informacije o trgovačkim društvima i njihovim obilježjima te omogućavaju slobodan pristup objavljenim godišnjim financijskim izvještajima, dok druge pružaju samo uvid u popis objavljenih godišnjih financijskih izvještaja uz opciju dodatnog plaćanja za pristup bilo kakvim

financijskim izvještajima i mogućem preuzimanju financijskih izvještaja (Estonija, Latvija itd.) ili naplaćuju bilo kakav pristup informacijama o objavljenim godišnjim financijskim izvještajima (Italija, Španjolska itd.). Za hipotezu o outsourcinga računovodstvenih usluga u startup kompanijama u Republici Hrvatskoj korišteni su anketni upitnik i uvid u bilješke uz financijske izvještaje u kojima se nalazi potpis voditelja računovodstva, što je ujedno i potvrda o postojanju računovodstvenog odjela u startup kompaniji.

4.2. Rezultati istraživanja

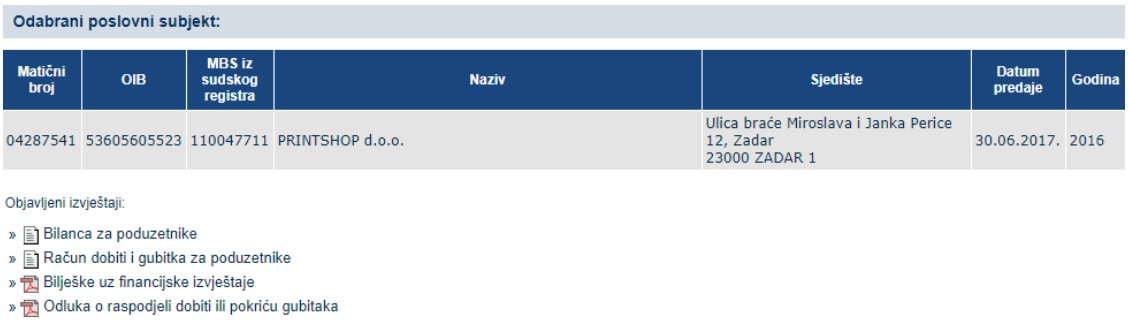
4.2.1. Obilježja startup kompanija u Republici Hrvatskoj

Podaci o startup kompanijama u Republici Hrvatskoj i njihovim obilježjima za promatrano razdoblje u 2016. godini preuzeti su putem web servisa Financijske agencije (FINA).

Tablica 5: PRINTSHOP d.o.o.

PRINTSHOP d.o.o.	
Godina osnivanja	2014.
Djelatnost	17.23, Proizvodnja uredskog materijala od papira
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	1.051.681,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	2.389.690,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	2.104.092,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,136
Dobit ili gubitak (2016. godina)	228.441,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
04287541	53605605523	110047711	PRINTSHOP d.o.o.	Ulica braće Miroslava i Janka Perice 12, Zadar 23000 ZADAR 1	30.06.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

Slika 5: PRINTSHOP d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 6: VOLLO TEHNOLOGIJE d.o.o.

VOLLO TEHNOLOGIJE d.o.o.	
Godina osnivanja	2016.
Djelatnost	63.12, Internetski portali
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	194.576,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	294.295,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	291.979,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,008
Dobit ili gubitak (2016. godina)	1.710,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
04514963	87082108132	081019137	VOLLO TEHNOLOGIJE d.o.o.	Petračićeva 4 10000 ZAGREB	28.04.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

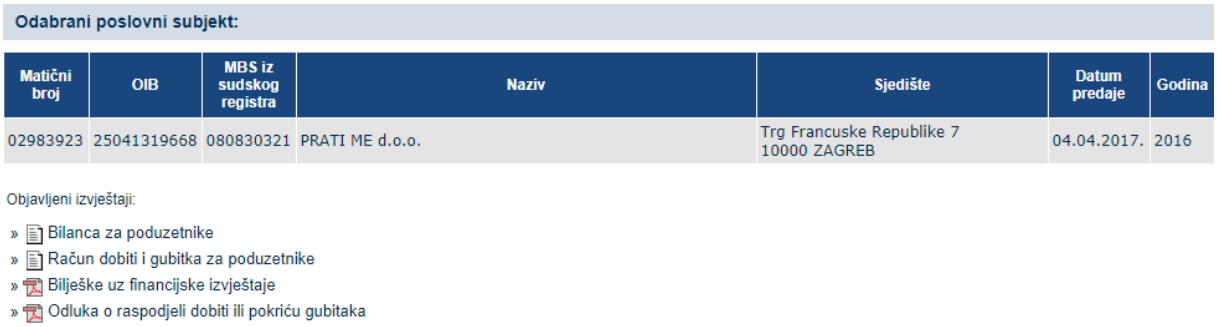
Slika 6: VOLLO TEHNOLOGIJE d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 7: PRATI ME d.o.o.

PRATI ME d.o.o.	
Godina osnivanja	2013.
Djelatnost	62.01, Računalno programiranje
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	274.613,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	3.216.273,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	2.804.282,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,147
Dobit ili gubitak (2016. godina)	411.991,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
02983923	25041319668	080830321	PRATI ME d.o.o.	Trg Francuske Republike 7 10000 ZAGREB	04.04.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

Slika 7: PRATI ME d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 8: SOL ITUM d.o.o.

SOL ITUM d.o.o.	
Godina osnivanja	2006.
Djelatnost	79.11, Djelatnosti putničkih agencija
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	2.157.433,00 HRK

Ukupni prihodi (2016. godina)	4.023.783,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	2.582.214,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,558
Dobit ili gubitak (2016. godina)	1.148.060,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
02204894	58816503206	060222627	SOL ITUM d.o.o.	Kroz Smrdečac 49 21000 SPLIT	31.03.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

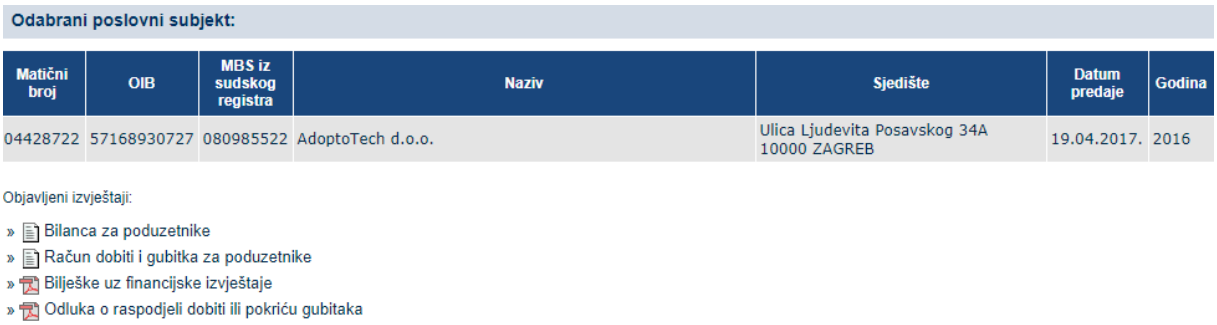
Slika 8: SOL ITUM d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 9: AdoptoTech d.o.o.

AdoptoTech d.o.o.	
Godina osnivanja	2015.
Djelatnost	62.01, Računalno programiranje
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	43.050,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	121.423,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	217.247,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	0,559
Dobit ili gubitak (2016. godina)	-95.824,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
04428722	57168930727	080985522	AdoptoTech d.o.o.	Ulica Ljudevita Posavskog 34A 10000 ZAGREB	19.04.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

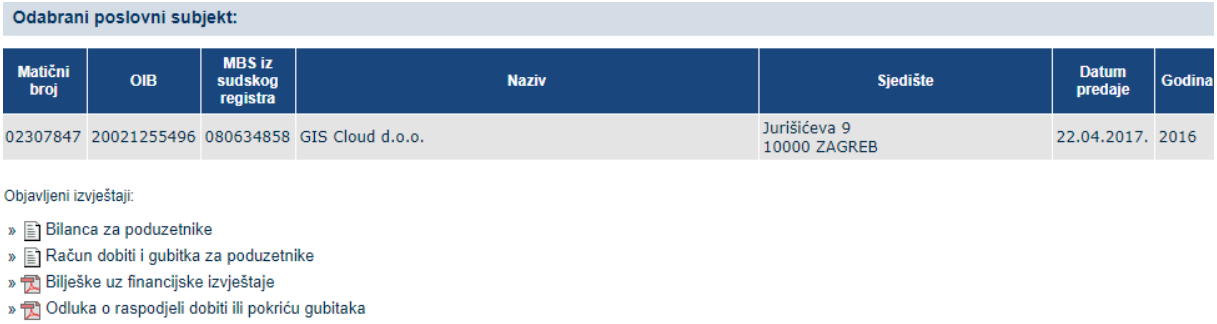
Slika 9: AdoptoTech d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 10: GIS Cloud d.o.o.

GIS Cloud d.o.o.	
Godina osnivanja	2007.
Djelatnost	58.29, Računalno programiranje
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	1.308.557,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	4.135.831,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	4.077.992,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,014
Dobit ili gubitak (2016. godina)	Gubitak (52.698,00 HRK)

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
02307847	20021255496	080634858	GIS Cloud d.o.o.	Jurišićeva 9 10000 ZAGREB	22.04.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

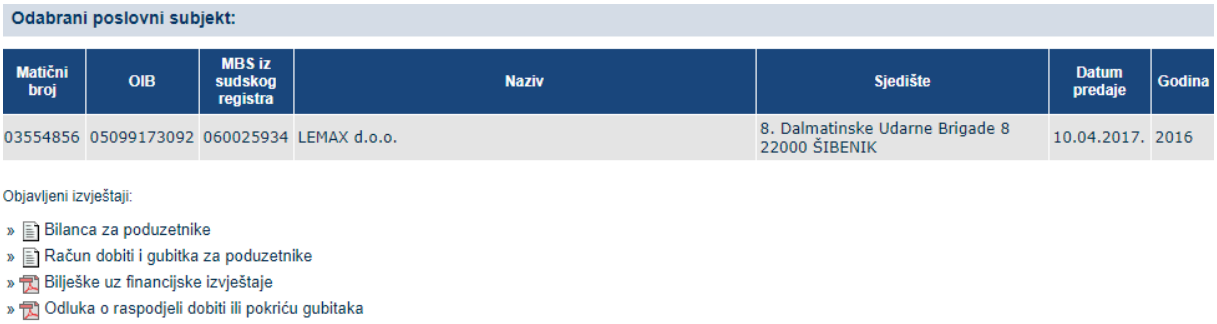
Slika 10: GIS Cloud d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 11: LEMAX d.o.o.

LEMAX d.o.o.	
Godina osnivanja	1991.
Djelatnost	62.01, Računalno programiranje
Veličina	Mali poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	7.453.198,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	5.609.892,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	5.562.015,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,009
Dobit ili gubitak (2016. godina)	24.195,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
03554856	05099173092	060025934	LEMAX d.o.o.	8. Dalmatinske Udarne Brigade 8 22000 ŠIBENIK	10.04.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

Slika 11: LEMAX d.o.o.

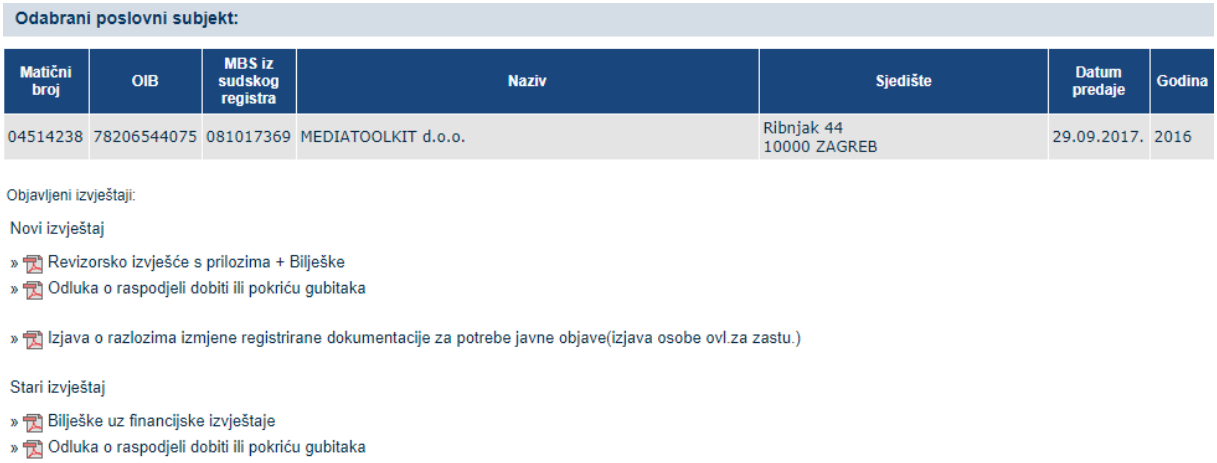
Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 12: MEDIATOOLKIT d.o.o.

MEDIATOOLKIT d.o.o.	
Godina osnivanja	2016.
Djelatnost	62.01, Računalno programiranje
Veličina	Mali poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	9.130.458,00 HRK

Ukupni prihodi (2016. godina)	1.408.642,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	1.396.872,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,008
Dobit ili gubitak (2016. godina)	8.007,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
04514238	78206544075	081017369	MEDIATOOLKIT d.o.o.	Ribnjak 44 10000 ZAGREB	29.09.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

Novi izvještaj

» Revizorsko izvješće s prilozima + Bilješke
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

» Izjava o razlozima izmjene registrirane dokumentacije za potrebe javne objave(izjava osobe ovl.za zastu.)

Stari izvještaj

» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

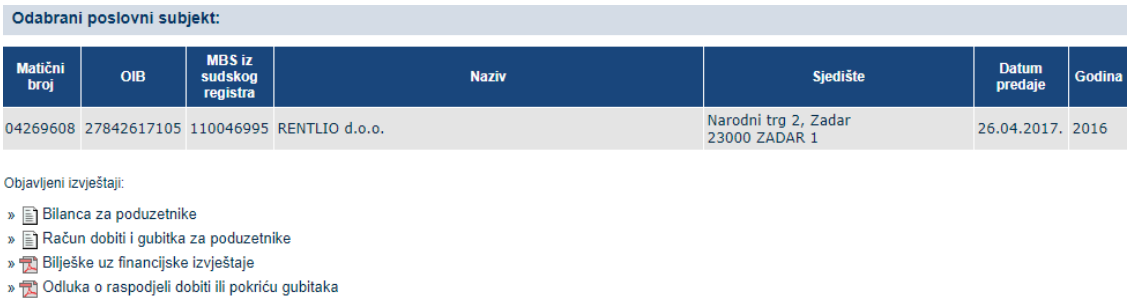
Slika 12: MEDIATOOLKIT d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 13: RENTLIO d.o.o.

RENTLIO d.o.o.	
Godina osnivanja	2014.
Djelatnost	62.01, Računalno programiranje
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	388.936,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	733.400,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	726.150,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,100
Dobit ili gubitak (2016. godina)	5.800,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
04269608	27842617105	110046995	RENTLIO d.o.o.	Narodni trg 2, Zadar 23000 ZADAR 1	26.04.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

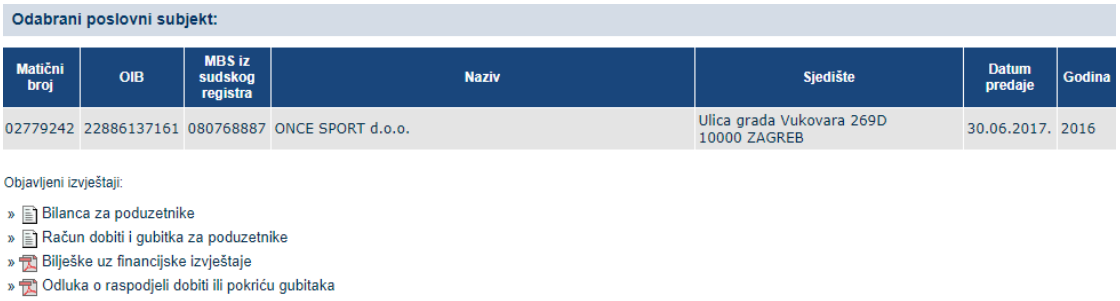
Slika 13: RENTLIO d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 14: ONCE SPORT d.o.o.

ONCE SPORT d.o.o.	
Godina osnivanja	2014.
Djelatnost	63.11, Obrada podataka, usluge poslužitelja i ostale djelatnosti povezane s njima
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	2.930.656,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	1.221.345,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	1.113.097,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,097
Dobit ili gubitak (2016. godina)	86.284,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
02779242	22886137161	080768887	ONCE SPORT d.o.o.	Ulica grada Vukovara 269D 10000 ZAGREB	30.06.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

Slika 14: ONCE SPORT d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 15: STUDIO ANTAR d.o.o.

STUDIO ANTAR d.o.o.	
Godina osnivanja	2008. - danas
Djelatnost	62.02, Savjetovanje u vezi s računalima
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	462.607,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	154.237,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	177.733,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	0,868
Dobit ili gubitak (2016. godina)	-23.496,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
02368684	89086817858	060242775	STUDIO ANTAR d.o.o.	Sukoišanska 4 21000 SPLIT	28.06.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

Slika 15: STUDIO ANTAR d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 16: UX PASSION d.o.o.

UX PASSION d.o.o.	
Godina osnivanja	2009.
Djelatnost	63.99, Ostale informacijske uslužne djelatnosti, d. n.
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	1.013.065,00 HRK

Ukupni prihodi (2016. godina)	1.834.651,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	1.550.468,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,183
Dobit ili gubitak (2016. godina)	284.183,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
02569485	45910061600	080709993	UX PASSION d.o.o.	Maksimirska 106 10000 ZAGREB	25.04.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

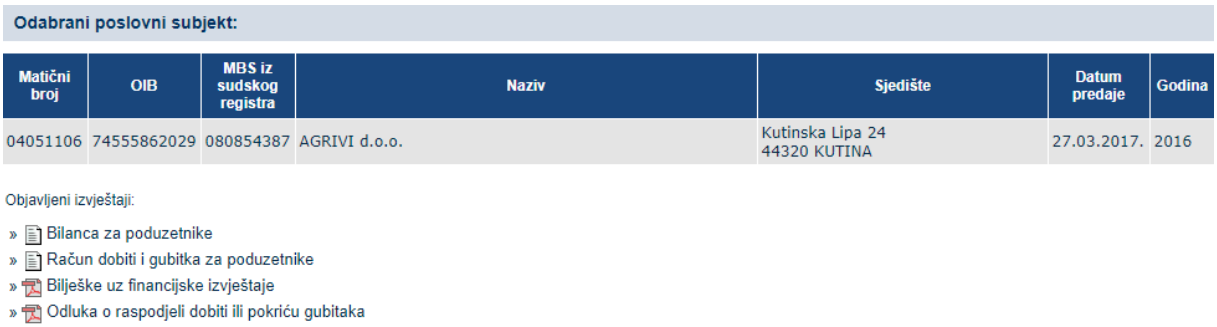
Slika 16: UX PASSION d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 17: AGRIVI d.o.o.

AGRIVI d.o.o.	
Godina osnivanja	2013.
Djelatnost	62.01, Računalno programiranje
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	3.850.419,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	1.278.533,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	1.222.251,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,046
Dobit ili gubitak (2016. godina)	56.282,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
04051106	74555862029	080854387	AGRIVI d.o.o.	Kutinska Lipa 24 44320 KUTINA	27.03.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

Slika 17: AGRIVI d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 18: QUALIA POSLOVNA RJEŠENJA d.o.o.

QUALIA POSLOVNA RJEŠENJA d.o.o.	
Godina osnivanja	2010.
Djelatnost	62.02, Savjetovanje u vezi s računalima
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	1.270.418,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	2.211.380,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	1.029.053,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	2,149
Dobit ili gubitak (2016. godina)	944.502,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
02654261	39031322823	080732835	QUALIA POSLOVNA RJEŠENJA d.o.o.	Lastovska 23 10000 ZAGREB	27.06.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

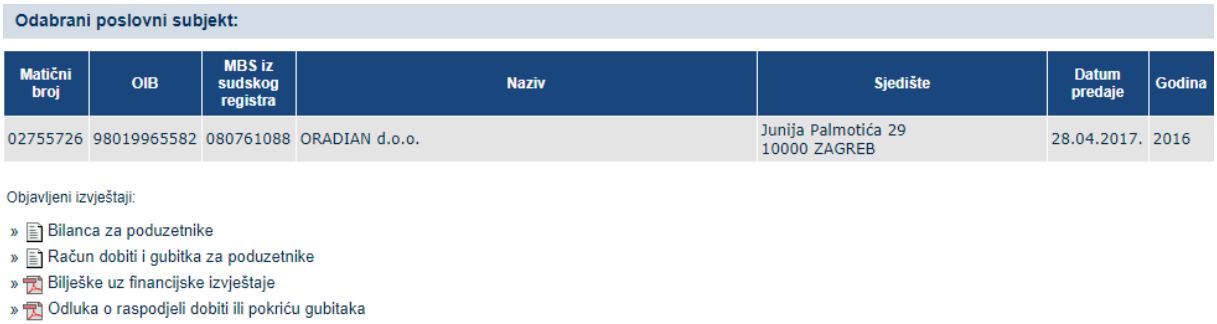
Slika 18: QUALIA POSLOVNA RJEŠENJA d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 19: ORADIAN d.o.o.

ORADIAN d.o.o.	
Godina osnivanja	2012.
Djelatnost	62.02, Savjetovanje u vezi s računalima
Veličina	Mali poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	11.962.058,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	2.419.512,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	8.522.265,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	0,284
Dobit ili gubitak (2016. godina)	-6.102.753,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
02755726	98019965582	080761088	ORADIAN d.o.o.	Junija Palmotića 29 10000 ZAGREB	28.04.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

Slika 19: ORADIAN d.o.o.

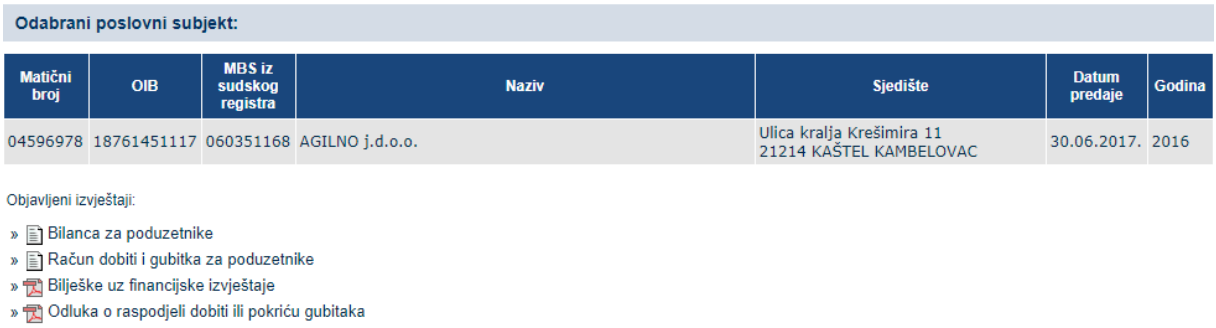
Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 20: AGILNO j.d.o.o.

AGILNO j.d.o.o.	
Godina osnivanja	2016.
Djelatnost	62.01, Računalno programiranje
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	26.676,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	13.000,00 HRK

Ukupni rashodi (2016. godina)	11.874,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,095
Dobit ili gubitak (2016. godina)	901,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
04596978	18761451117	060351168	AGILNO j.d.o.o.	Ulica kralja Krešimira 11 21214 KAŠTEL KAMBELOVAC	30.06.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

Slika 20: AGILNO j.d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 21: CRO-BIT d.o.o.

CRO-BIT d.o.o.	
Godina osnivanja	2014.
Djelatnost	73.11, Agencije za promidžbu (reklamu i propagandu)
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	3.201.684,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	8.035.690,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	6.023.291,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,334
Dobit ili gubitak (2016. godina)	1.876.116,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
04102444	88584481760	060303079	CRO-BIT d.o.o.	Imotska 28 21311 STOBREČ	28.04.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

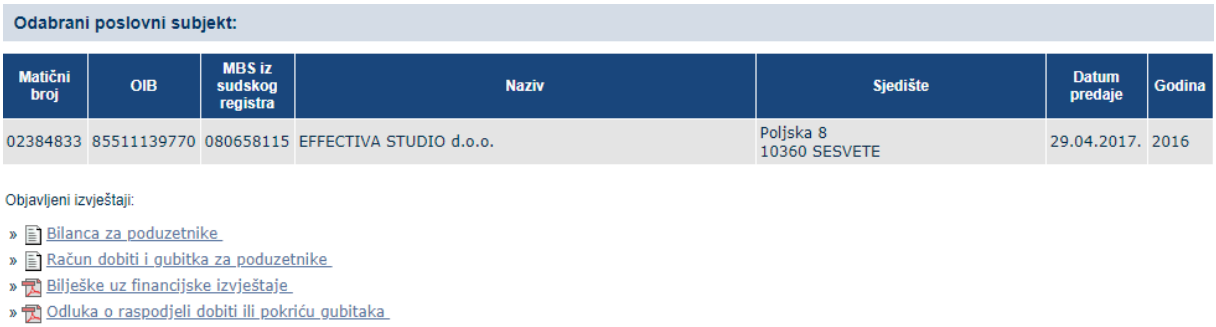
Slika 21: CRO-BIT d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Tablica 22: EFFECTIVA STUDIO d.o.o.

EFFECTIVA STUDIO d.o.o.	
Godina osnivanja	2008.
Djelatnost	74.10, Specijalizirane dizajnerske djelatnosti
Veličina	Mikro poduzetnik
Ukupno aktiva (2016. godina)	537.128,00 HRK
Ukupni prihodi (2016. godina)	1.413.965,00 HRK
Ukupni rashodi (2016. godina)	1.142.323,00 HRK
Pokazatelj ekonomičnosti	1,238
Dobit ili gubitak (2016. godina)	216.083,00 HRK

Izvor: Obrada autora, podaci preuzeti s web servisa Financijske agencije

Odabrani poslovni subjekt:

Matični broj	OIB	MBS iz sudskog registra	Naziv	Sjedište	Datum predaje	Godina
02384833	85511139770	080658115	EFFECTIVA STUDIO d.o.o.	Poljska 8 10360 SESVETE	29.04.2017.	2016

Objavljeni izvještaji:

» Bilanca za poduzetnike
» Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
» Bilješke uz financijske izvještaje
» Odluka o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitaka

Slika 22: EFFECTIVA STUDIO d.o.o.

Izvor: Financijska agencija - javna objava (2017), [Internet], raspoloživo na: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do

Obilježje: Pokazatelj ekonomičnosti

Pokazatelj ekonomičnosti mjeri odnos prihoda i rashoda i pokazuje koliko se prihoda ostvaruje po jedinici rashoda. Vrijednost pokazatelja manja od jedan znači da poduzeće ostvaruje gubitak. U ovom istraživanju korišten je pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja koji se računa na temelju iznosa ukupnih prihoda i ukupnih rashoda na kraju 2016. godine.

Na temelju rezultata istraživanja vidljivo je da samo tri startup kompanije u Republici Hrvatskoj imaju pokazatelj ekonomičnosti manji od jedan, dok preostalih 15 imaju pokazatelj ekonomičnosti veći od jedan što znači kako je poslovanje tih petnaest startup kompanija ekonomično. Njihovi ukupni prihodi su veći od ukupnih rashoda u promatranom razdoblju za 2016. godinu.

Statistics

Pokazatelj_Ekonomicnosti

N	Valid	18
	Missing	0
Mean		1,10183
Median		1,09600
Std. Deviation		,379025

Slika 23: Prosječni pokazatelj ekonomičnosti startup kompanija u Republici Hrvatskoj za 2016. godinu

Izvor: Obrada autora

Gledajući sve pokazatelje ekonomičnosti ukupnog poslovanja dobije se prosječni pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja koji iznosi 1,102 što predstavlja u prosjeku ekonomično poslovanje startup kompanija u Republici Hrvatskoj u 2016. godini.

Obilježje: Dobit ili gubitak razdoblja

Iz prikupljenih podataka o startup kompanijama u Republici Hrvatskoj vidljivo je da samo tri kompanije ostvaruju gubitak na kraju promatranog razdoblja. Preostalih 15 (83,33%) ostvaruju dobit nakon oporezivanja što ukazuje na uspješnost poslovanja startup kompanija u 2016. godini.

Obilježje: Ukupno aktiva

Iznos ukupne aktive promatramo kao jedan od pokazatelja pomoću kojeg se startup kompanije dijele na različite kategorije poduzetnika.

Statistics

Ukupno_Aktiva

N	Valid	18
	Missing	0
Mean		2625400,722
Median		1161049,500
Std. Deviation		3451215,811

Slika 24: Prosječan iznos ukupne aktive startup kompanija u Republici Hrvatskoj u 2016. godini

Izvor: Obrada autora

Aritmetička sredina, odnosno prosječan iznos ukupne aktive startup kompanija u Republici Hrvatskoj za promatrano razdoblje u 2016. godini iznosi 2.625.400,72 HRK, dok medijan iznosi 1.161.049,50 HRK, tj. može se reći da polovina startup kompanija ima u prosjeku ukupnu aktivu u iznosu od 1.161.049,50 HRK, dok preostala polovina ima u prosjeku više od 1.161.049,50 HRK.

Od obrađenih 18 startup kompanija u Republici Hrvatskoj sedam startup kompanija ima iznos ukupne aktive u promatranom razdoblju manji od 1.000.000,00 HRK, pet su u rasponu od 1.000.000,00 HRK do 2.600.000,00 HRK, dok preostalih šest startup kompanija ima iznos ukupne aktive veći od 2.600.000,00 HRK te manji od 30.000.000,00 HRK.

Prosječan iznos ukupne aktive iznosi 2.625.400,72 HRK što je iznos koji premašuje 2.600.000,00 HRK i koji je karakterističan za kategoriju malih poduzetnika, no ipak, broj startup kompanija koje ne premašuju taj iznos, 12 od 15 (66,67%) ukazuje da većina startup kompanija u Republici Hrvatskoj pripada kategoriji mikro poduzetnika na temelju ovog obilježja.

Obilježje: Ukupni prihodi

Uz iznos ukupne aktive, ukupni prihodi predstavljaju još jedan pokazatelj pomoću kojeg dijelimo poduzetnike na različite kategorije poduzetnika.

Statistics

Ukupni_Prihodi

N	Valid	18
	Missing	0
Mean		2250863,444
Median		1624308,000
Std. Deviation		2115523,548

Slika 25: Prosječan iznos ukupnih prihoda startup kompanija u Republici Hrvatskoj u 2016. godini

Izvor: Obrada autora

Aritmetička sredina iznosa ukupnih prihoda startup kompanija u Republici Hrvatskoj za 2016. godinu iznosi 2.250.863,44 HRK, dok medijan iznosi 1.624.308,00 HRK, tj. može se reći da polovina startup kompanija ima u prosjeku ukupne prihode u iznosu od 1.624.308,00 HRK, dok preostala polovina ima u prosjeku više od 1.624.308,00 HRK.

Od obrađenih 18 startup kompanija u Republici Hrvatskoj pet startup kompanija ima iznos ukupnih prihoda u promatranom razdoblju manji od 1.000.000,00 HRK, 11 su u rasponu od 1.000.000,00 HRK do 5.200.000,00 HRK, dok preostale dvije startup kompanije imaju iznos ukupnih prihoda veći od 5.200.000,00 HRK, ali ujedno i manji od 60.000.000,00 HRK.

Prosječan iznos ukupnih prihoda iznosi 2.250.863,44 HRK što je karakteristično za kategoriju mikro poduzetnika te ne prelazi pokazatelj u iznosu od 5.200.000,00 HRK koji razgraničava kategoriju mikro poduzetnika od kategorije malih poduzetnika.

11 od 18 startup kompanija (61,11%) ne premašuje prosječan iznos ukupnih prihoda te na temelju tog obilježja startup kompanije pripadaju kategoriji mikro poduzetnika. 15 od 18 startup kompanija (83,33%) se nalazi ispod praga koji dijeli mikro i male poduzetnike.

Obilježje: Veličina

Na temelju prikupljenih podataka za 2016. godinu može se utvrditi kako u promatranom razdoblju od 18 startup kompanija u Republici Hrvatskoj samo četiri kompanije pripadaju kategoriji malih poduzetnika dok preostalih 14 pripada kategoriji mikro poduzetnika.

Tablica 23: Startup kompanije koje pripadaju kategoriji malih poduzetnika u 2016. godini

Naziv	Ukupno aktiva (2016. godina)	Ukupni prihodi (2016. godina)	Prosječan broj radnika (2016. godina)
LEMAX d.o.o.	7.453.198,00 HRK	5.609.892,00 HRK	-
MEDIATOOLKIT d.o.o.	9.130.458,00 HRK	1.408.642,00 HRK	između 10 i 50
ORADIAN d.o.o.	11.962.058,00 HRK	2.419.512,00 HRK	između 10 i 50
CRO-BIT d.o.o.	3.201.684,00 HRK	8.035.690,00 HRK	-

Izvor: Obrada autora prema podacima s web servisa Financijske agencije

Neke startup kompanije iz ovog uzorka premašuju najmanje dva pokazatelja te u skladu s tim automatski prelaze iz kategorije mikro poduzetnika u kategoriju malih poduzetnika. U ovom istraživanju sve startup kompanije u Republici Hrvatskoj prema svojoj veličini pripadaju kategoriji mikro poduzetnika ili kategoriji malih poduzetnika.

Preciznije, 14 od 18 startup kompanija (77,78%) pripada kategoriji mikro poduzetnika, dok četiri startup kompanije (LEMAX d.o.o., MEDIATOOLKIT d.o.o., ORADIAN d.o.o., CRO-BIT d.o.o.) u promatranom razdoblju u 2016. godini pripadaju kategoriji malih poduzetnika jer premašuju minimalno dva od tri pokazatelja pomoću kojih ih dijelimo na različite kategorije veličine poduzetnika.

Ovo obilježje ukazuje na trend sličnosti između startup kompanija u Republici Hrvatskoj prema njihovoj veličini i može se jasno utvrditi kako većina startup kompanija u Republici Hrvatskoj pripada kategoriji mikro poduzetnika.

Obilježje: Djelatnost

Tablica 24: Naziv djelatnosti i broj startup kompanija koje ju obavljaju

Djelatnost i razred djelatnosti	Broj startup kompanija koje obavljaju navedenu djelatnost
17.23 - Proizvodnja uredskog materijala od papira	1
58.29 - Izdavanje ostalog softvera	1
62.01 - Računalno programiranje	7
62.02 - Savjetovanje u vezi s računalima	3
63.11 - Obrada podataka, usluge posluživanja i djelatnosti povezane s njima	1
63.12 - Internetski portali	1
63.99 - Ostale informacijske uslužne djelatnosti, d.n.	1
73.11 - Agencije za promidžbu (reklamu i propagandu)	1
74.10 - Specijalizirane dizajnerske djelatnosti	1
79.11 - Djelatnosti putničkih agencija	1

Izvor: Obrada autora

U Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti označeni su:

- područja - jednoslovnom oznakom,
- odjeljci - dvoznamenkastim brojem,
- skupine - troznamenkastim brojem i
- razredi - četveroznamenkastim brojem.

Iz priloženih podataka može se utvrditi kako većina startup kompanija u Republici Hrvatskoj, kao i u svijetu, obavljaju djelatnosti koje prema razredu, odjeljcima i skupinama pripadaju području djelatnosti pod nazivom *informacije i komunikacije* (J), točnije njih 14 od 18, što predstavlja 77,78% i može se ustanoviti kako je većina kompanija usko povezana s obavljanjem onih djelatnosti koje su vezane uz računala.

Obilježje: Broj objavljenih godišnjih financijskih izvještaja

Mali i mikro poduzetnici dužni su sukladno propisanom Zakonu o računovodstvu sastavljati bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje.

Kao što je vidljivo, sve startup kompanije u ovom istraživanju prema svojoj veličini pripadaju kategoriji mikro ili malih poduzetnika te u skladu s propisima sve sastavljaju bilancu, račun dobiti i gubitka, bilješke uz financijske izvještaje i odluku o raspodjeli dobitka/pokriću gubitka te kao obveznici javne objave javno obljavljuju svoje godišnje financijske izvještaje koji su dostupni na web servisu Financijske agencije.

Obveza javne objave odnosi se na poduzetnike koji su registrirani kao trgovačka društva, trgovce pojedince i podružnice stranih društava koji posluju prema hrvatskim propisima. Neovisno o veličini sva su trgovačka društva obveznici javne objave. U svrhu javne objave trebaju sastaviti i u Registar podnijeti GFI (Bilanca i RDG), Bilješke, Odluku o prihvaćanju GFI-a i Odluku o raspodjeli dobitka/pokriću gubitka.[42]

Obilježje: Godina osnivanja

Od 18 startup kompanija pristunih u ovom istraživanju, 15 (83,33%) ih je osnovano u zadnjih 10 godina što jasno upućuje na relativno mlada trgovačka društva te se može reći da je sami pojam startup kompanija relativno nov na gospodarskoj sceni Republike Hrvatske i da se startup kompanije i njihova definicija tek pokušavaju približiti široj javnosti.

[42] Financijska agencija - Poslovni subjekti obveznici javne objave, [Internet], raspoloživo na: http://www.fina.hr/Default.aspx?art=10494

***H1*: Nema značajnih razlika među obilježjima startup kompanija u Republici Hrvatskoj.**

Rezultat istraživanja potvrdio je da nema značajnih razlika među obilježjima startup kompanija u Republici Hrvatskoj te se prihvaća navedena hipoteza.

Kao što je vidljivo, 15 od 18 startup kompanija u Republici Hrvatskoj (83,33%) ima pokazatelj ekonomičnosti veći od jedan te tih istih 15 kompanija ostvarilo je dobit nakon oporezivanja u 2016. godini. Samo tri startup kompanije poslovale su s gubitkom u promatranom razdoblju.

Gledajući veličinu i kategoriju poduzetnika kojoj pripadaju, može se utvrditi da većina kompanija, točnije njih 14 od 18 (77,78%) pripada kategoriji mikro poduzetnika, na što također upućuju i dva pokazatelja pomoću kojih kategoriziramo poduzetnike, ukupno aktiva i ukupni prihodi. Nadalje, 12 od 18 startup kompanija (66,67%) ima ukupno aktivu manju od 2.600.000,00 HRK što je prag koji dijeli mikro i male poduzetnike te 15 od 18 startup kompanija (83,33%) ima iznos ukupnih prihoda manji od 5.200.000,00 HRK što je iznos koji dijeli mikro poduzetnike i male poduzetnike.

Prema obilježju djelatnosti koju obavljaju, startup kompanije u većini slučajeva (14 od 18, 77,78%) vežu svoje poslovanje uz područje informacija i komunikacija, odnosno uz one djelatnosti koje su usko povezane s računalima poput djelatnosti računalnog programiranja, savjetovanja u vezi s računalima, izdavanjem novog softvera i ostalih djelatnosti koje pripadaju ovom području.

Postoji i obilježje koje je jednako za sve startup kompanije u ovom istraživanju i koje se odnosi na broj godišnjih financijskih izvještaja propisan Zakonom o računovodstvu prema kojem su mikro poduzetnici i mali poduzetnici dužni sastavljati bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje. Svih osamneast startup kompanija u Republici Hrvatskoj koje se nalaze u ovom istraživanju pripadaju ili kategoriji mikro poduzetnika ili kategoriji malih podzetnika te u skladu s tim obilježjem koje se odnosi na njihovu veličinu sastavljaju bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje.

Prema obilježju godine osnivanja, većina startup kompanija u ovom istraživanju, 15 od 18 (83,33%), osnovana je u zadnjih 10 godina.

4.2.2. Obilježje broja objavljenih financijskih izvještaja u startup kompanijama unutar promatranih država članica Europske unije

Podaci i informacije o obilježju broja objavljenih godišnjih financijskih izvještaja u Europskoj uniji unutar određenih država članica prikupljeni su putem nacionalnih poslovnih registara. Korišteni su podaci o startup kompanijama i informacije o broju objavljenih godišnjih financijskih izvještaja od strane 15 startup kompanija u različitim državama koje su države članice Europske unije. Iako je propisano koje godišnje financijske izvještaje trgovačka društva moraju objavljivati, u nacionalnim zakonodavstvima pojedinih država članica dopuštena su i izuzeća pri financijskom izvještavanju koja se mogu razlikovati gledajući svaku državu članicu Europske unije zasebno.

Za svaku državu članicu Europske unije izabrane su neke od najuspješnijih i najpoznatijih startup kompanija koje se nalaze i posluju u tim državama članicama Europske unije.

Slovenija

Tablica 25: EUROSENDER, SPLETNE STORITVE, d.o.o. (Slovenija)[43]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
EUROSENDER, SPLETNE STORITVE, d.o.o.	2012.	Bilanca Račun dobiti i gubitka

Izvor: Obrada autora

Tablica 26: KOOFR, RAZISKAVE IN RAZVOJ, d.o.o. (Slovenija)[44]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
KOOFR, RAZISKAVE IN RAZVOJ, d.o.o.	2013.	Bilanca Račun dobiti i gubitka

Izvor: Obrada autora

[43] Slovenski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://www.ajpes.si/Registers/Slovenian_Business_Register
[44] Slovenski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://www.ajpes.si/Registers/Slovenian_Business_Register

Tablica 27: VISIONECT, SVETOVANJE IN TEHNOLOŠKE REŠITVE d.o.o. (Slovenija)[45]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
VISIONECT, SVETOVANJE IN TEHNOLOŠKE REŠITVE d.o.o.	2007.	Bilanca Račun dobiti i gubitka Bilješke uz financijske izvještaje

Izvor: Obrada autora

Estonija

Tablica 28: TAXIFY OÜ (Estonija)[46]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
TAXIFY OÜ	2013.	Bilanca Račun dobiti i gubitka Izvještaj o novčanom toku

Izvor: Obrada autora

Tablica 29: JOBBATICAL OÜ (Estonija)[47]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
JOBBATICAL OÜ	2014.	Bilanca Račun dobiti i gubitka

Izvor: Obrada autora

Tablica 30: DeltaBid OÜ (Estonija)[48]

Naziv	Godina	Financijski izvještaji
DeltaBid OÜ	2011.	Bilanca Račun dobiti i gubitka

Izvor: Obrada autora

[45] Slovenski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://www.ajpes.si/Registers/Slovenian_Business_Register
[46] Estonijski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://ettevotjaportaal.rik.ee/
[47] Estonijski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://ettevotjaportaal.rik.ee/
[48] Estonijski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://ettevotjaportaal.rik.ee/

Latvija

Tablica 31: ASK.fm, SIA (Latvija)[49]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
ASK.fm, SIA	2011.	Bilanca Račun dobiti i gubitka Bilješke uz financijske izvještaje Izvještaj o novčanom toku

Izvor: Obrada autora

Tablica 32: Mailigen, SIA (Latvija)[50]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
Mailigen, SIA	2013.	Bilanca Račun dobiti i gubitka Bilješke uz financijske izvještaje

Izvor: Obrada autora

Tablica 33: SELLFY LATVIA (Latvija)[51]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
SELLFY LATVIA	2014.	Bilanca Račun dobiti i gubitka Bilješke uz financijske izvještaje

Izvor: Obrada autora

[49] Latvijski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://www.lursoft.lv/
[50] Latvijski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://www.lursoft.lv/
[51] Latvijski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://www.lursoft.lv/

Danska

Tablica 34: TRUSTPILOT A/S (Danska)[52]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
TRUSTPILOT A/S	2007.	Bilanca Račun dobiti i gubitka Izvještaj o novčanom toku Bilješke uz financijske izvještaje Izvještaj neovisnog revizora Izvještaj o upravljanju Izvještaj o promjenama kapitala

Izvor: Obrada autora

Tablica 35: GoMore ApS (Danska)[53]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
GoMore ApS	2014.	Bilanca Račun dobiti i gubitka Bilješke uz financijske izvještaje Izvještaj neovisnog revizora Izvještaj o upravljanju

Izvor: Obrada autora

Tablica 36: ICONFINDER APS (Danska)[54]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
ICONFINDER APS	2011.	Bilanca Račun dobiti i gubitka Bilješke uz financijske izvještaje Izvještaj neovisnog revizora Izvještaj o upravljanju

Izvor: Obrada autora

[52] Danski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://datacvr.virk.dk/data/
[53] Danski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://datacvr.virk.dk/data/
[54] Danski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://datacvr.virk.dk/data/

Češka

Tablica 37: Socialbakers a.s. (Češka)[55]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
Socialbakers a.s.	2010.	Bilanca Račun dobiti i gubitka Izvještaj o novčanom toku Bilješke uz financijske izvještaje Izvještaj neovisnog revizora Izvještaj o promjenama kapitala

Izvor: Obrada autora

Tablica 38: Kiwi.com s.r.o. (Češka)[56]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
Kiwi.com s.r.o.	2012.	Bilanca Račun dobiti i gubitka Izvještaj o novčanom toku Bilješke uz financijske izvještaje Izvještaj neovisnog revizora Izvještaj o promjenama kapitala

Izvor: Obrada autora

Tablica 39: SportCentral s.r.o. (Češka)[57]

Naziv	Godina osnivanja	Financijski izvještaji
SportCentral s.r.o.	2014.	Bilanca Račun dobiti i gubitka Bilješke uz financijske izvještaje

Izvor: Obrada autora

[55] Češki poslovni registar, (2017), [Internet], rapoloživo na: https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik
[56] Češki poslovni registar, (2017), [Internet], rapoloživo na: https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik
[57] Češki poslovni registar, (2017), [Internet], rapoloživo na: https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik

Obilježje: Broj objavljenih godišnjih financijskih izvještaja

U Sloveniji, na temelju objavljenih godišnjih financijskih izvještaja, dvije startup kompanije za 2016. godinu objavljuju bilancu, račun dobiti i gubitka, dok jedna objavljuje bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje.

U Estoniji, slično kao i u Sloveniji, dvije startup kompanije objavljuju samo bilancu i račun dobiti i gubitka, dok jedna objavljuje tri financijska izvještaja, u ovom slučaju bilancu, račun dobiti i gubitka te izvještaj o novčanom toku.

Rezultati istraživanja za Latviju pokazuju da sve tri izabrane startup kompanije objavljuju bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje.

U Danskoj je situacija malo drugačija gdje dvije startup kompanije objavljuju pet financijskih izvještaja, a jedna šest. Uz bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje, startup kompanije objavljuju i izvještaj o novčanom toku, izvještaj o upravljanju i izvještaj o promjenama kapitala.

Na temelju javne objave za tri startup kompanije u Češkoj utvrđeno je da jedna startup kompanija objavljuje bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje, dok preostale dvije objavljuju, uz ta tri navedena financijska izvještaja, još i izvještaj o novčanom toku, izvještaj neovisnog revizora te izvještaj o promjenama kapitala.

Rezultati istraživanja nisu potvrdili da sve startup kompanije objavljuju godišnje financijske izvještaje kao da pripadaju kategoriji mikro poduzetnika ili malih poduzetnika te se hipoteza odbacuje;

***H_2*: Sve startup kompanije unutar država članica Europske unije objavljuju godišnje financijske izvještaje kao da pripadaju kategoriji mikro poduzetnika ili kategoriji malih poduzetnika.**

Hipoteza se ne može prihvatiti jer određene startup kompanije iz uzorka sastavljaju izvještaj o upravljanju što upućuje na to da objavljuju svoje godišnje financijske izvještaje kao da pripadaju kategoriji srednjih ili velikih poduzetnika.

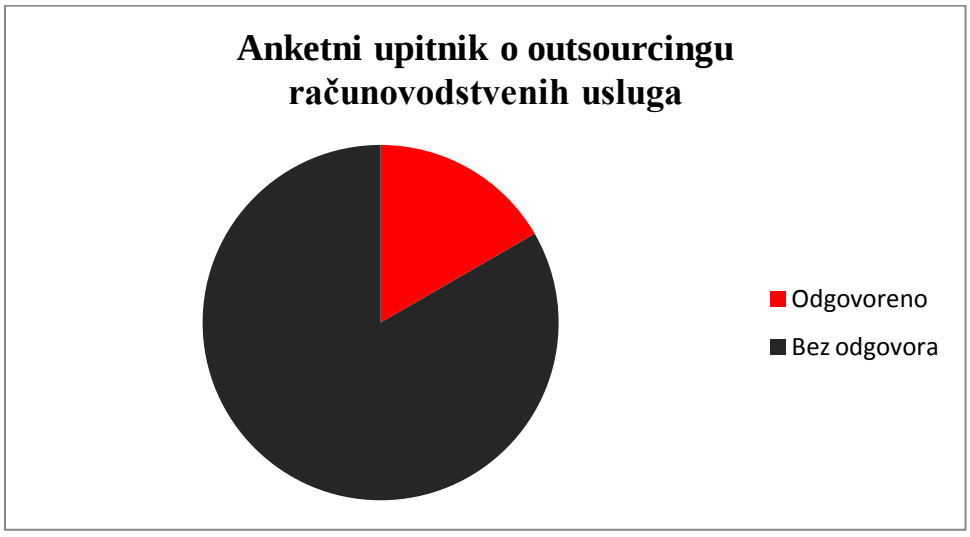
4.2.3. Outsourcing računovodstvenih usluga u poslovanju startup kompanija u Republici Hrvatskoj

Outsourcing predstavlja korištenje vanjskih poduzeća i pojedinaca za obavljanje određenih djelatnosti, u ovom slučaju za obavljanje računovodstvenih djelatnosti. Vanjska poduzeća i pojedinci pružaju usluge mnogim poduzetnicima po puno nižim cijenama nego što bi to bilo moguće kada bi poduzetnici obavljali isti posao uspostavom internog računovodstvenog odjela.

U ovom istraživanju, postavlja se pitanje koriste li startup kompanije u Republici Hrvatskoj outsourcing računovodstvenih usluga.

Za potrebe ovog dijela rada poslan je anketni upitnik koji je sadržavao upit o outsourcingu računovodstvenih usluga u poslovanju startup kompanija unutar Republike Hrvatske. Od 30 poslanih anketnih upitnika na e-mail adrese startup kompanija ili poslanih anketnih upitnika putem kontakt obrazaca na web stranicama izabranih startup kompanija, odgovor na pitanje o outsourcingu računovodstvenih usluga pružilo je samo pet startup kompanija.

Grafikon 2: Prikaz odgovora na poslani anketni upitnik o outsourcingu računovodstvenih usluga u startup kompanijama u Republici Hrvatskoj

Izvor: Obrada autora prema podacima iz poslanog anketnog upitnika

Od pet odgovorenih anketnih upitnika, svi trenutno koriste outsourcing za obavljanje računovodstvenih usluga, dok su dvije startup kompanije odgovorile da su u prvoj godini poslovanja sami vodili svoje računovodstvo.

Startup kompanije koje su pružile povratnu informaciju o korištenju outsourcinga računovodstvenih usluga u svojem poslovanju su: ONCE SPORT d.o.o., AGRIVI d.o.o., CRO-BIT d.o.o., AGILNO j.d.o.o. i QUALIA POSLOVNA RJEŠENJA d.o.o. Od navedenih startup kompanija CRO-BIT d.o.o. i AGILNO j.d.o.o. naveli su da su sami vodili svoje knjige u prvoj godini svojeg poslovanja.

Drugi način korišten za prikupljanje podataka o outsourcingu računovodstvenih usluga odnosio se na korištenje dostupnih informacija o voditeljima računovodstva čija se prisutnost može provjeriti u bilješkama uz financijske izvještaje na temelju njihovog potpisa. Potpis voditelja računovodstva ukazuje da startup kompanija ima svoj računovodstveni odjel.

Od 18 obrađenih startup kompanija u prethodnom poglavlju samo su dvije imale prisutan potpis voditelja računovodstva te pomoću te informacije možemo zaključiti da većina startup kompanija (16 od 18, 88,89%) koristi outsourcing računovodstvenih usluga.

Na temelju odgovora na poslani anketni upitnik i na temelju informacija o prisutnim potpisima voditelja računovodstva u bilješkama uz financijske izvještaje prihvaća se sljedeća hipoteza;

***H*$_3$: Startup kompanije u Republici Hrvatskoj koriste outsourcing za računovodstvene usluge.**

Potrebno je naglasiti da su svi uzorci korišteni u ovom istraživanju i pri dokazivanju navedenih hipoteza nereprezentativni jer su manji od 30 te stoga rezultate istraživanja treba uzeti sa zadrškom.

5. ZAKLJUČAK

U ovom diplomskom radu prikazani su računovodstveni sustavi i startup kompanije. Pobliže je definiran regulativni okvir računovodstva u Republici Hrvatskoj te računovodstveni okviri u Europskoj uniji i u Sjevernoj Americi s njihovim pripadajućim računovodstvenim standardima prema kojima trgovačka društva posluju te sastavljaju i objavljuju svoje financijske izvještaje. Jasno se može donijeti zaključak o usklađenosti financijskog izvještavanja unutar Europske unije u kojima se odvija prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), no razlikuje se od okvira računovodstvenih standarda u Sjedinjenim Amerčkim Državama (US GAAP). Startup kompanije mogu se razlikovati i razvrstavati u različite kategorije poduzetnika prema svojim obilježjima kao što su veličina, iznos ukupne aktive, iznos ukupnih prihoda ili rashoda, pokazatelj ekonomičnosti, dobit ili gubitak u promatranom razdoblju, broj objavljenih godišnjih financijskih izvještaja te djelatnost koju obavljaju. U Republici Hrvatskoj, analizirajući obilježja startup kompanija navedena u ovom istraživanju, može se donijeti zaključak da startup kompanije dijele veoma slične karakteristike. Na temelju rezultata ovog istraživanja može se zaključiti da većina startup kompanija u Republici Hrvatskoj koristi outsourcing računovodstvenih usluga. Prema ostalim obilježjima, startup kompanije u Republici Hrvatskoj uglavnom pripadaju kategoriji mikro poduzetnika, ostvaruju dobit u promatranom razdoblju, obavljaju djelatnosti koje su usko povezane s računalima i prema svojoj djelatnosti pripadaju području informacija i komunikacija te su osnovane kroz posljednjih 10 godina. Također, sve startup kompanije u Republici Hrvatskoj kao obveznici javne objave sastavljaju i objavljuju bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje. S druge strane, u državama članicama Europske unije, širi je spektar veličina startup kompanija i broja objavljenih godišnjih financijskih izvještaja što ukazuje na njihove različite profile. Zbog ograničene dostupnosti podataka o trgovačkim društvima unutar Europske unije korištene su informacije dostupne široj javnosti te su iste korištene za potrebe ovog istraživanja. Sve rezultate istraživanja treba uzeti sa zadrškom zbog nereprezentativnog uzorka prisutnog u ovom radu. Rad na jedan jednostavan i sažet način objašnjava problematiku razumijevanja startup kompanija i primjenu računovodstvenih sustava sa svrhom da svatko tko nije upoznat s ovim područjem može imati jasniju predodžbu o računovodstvu i računovodstvenim okvirima, startup kompanijama i njihovim obilježjima, učestalosti outsourcinga računovodstvenih usluga u startup kompanijama i godišnjem financijskom izvještavanju na kraju poslovne godine.

LITERATURA:

1. Anić-Antić, P., Konsou, D. (2015): Važnost konvergencije US GAAP-a i MSFI-a za kotirajuće kompanije.

2. AngelList - Where world meets startups, (2018), [Internet], raspoloživo na: https://angel.co/, [7.2.2018.].

3. Buble, M., Kružić, D. (2006.): Poduzetništvo - realnost sadašnjosti i izazov budućnosti, RRif-plus, Split.

4. Češki poslovni registar, (2017), [Internet], rapoloživo na: https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik, [15.12.2017.].

5. Danski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://datacvr.virk.dk/data/, [15.12.2017.].

6. Domazet, T. (2006): Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja, Zgombić & Partneri, Zagreb.

7. EUR-Lex, (2017): Pristup zakonodavstvu Europske unije, [Internet], raspoloživo na: http://eur-lex.europa.eu/homepage.html, [20.12.2017.].

8. Europska komisija, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://ec.europa.eu/info/index_en

9. Estonijski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://ettevotjaportaal.rik.ee/, [15.12.2017.].

10. FASB (Odbor za standarde fianancijskog izvještavanja), [Internet], raspoloživo na: http://www.fasb.org/jsp/FASB/Page/SectionPage&cid=1176154526495, [27.12.2017.].

11. Financijska agencija, (2018), [Internet], raspoloživo na: http://www.fina.hr/Default.aspx

12. Fundable: Startup guide, (2016), [Internet], raspoloživo na: https://www.fundable.com/learn/resources/guides/startup-guide, [28.8.2016.].

13. Griffith, E. (2014): Why startups fail, according to their founders, Fortune, [Internet], raspoloživo na: http://fortune.com/2014/09/25/why-startups-fail-according-to-their-founders/, [20.11.2017.].

14. IFRS, (2018): Popis Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, [Internet], raspoloživo na: http://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/, [14.1.2018.].

15. Investopedia, (2016): Accounting, [Internet], raspoloživo na: http://www.investopedia.com/terms/a/accounting.asp, [29.8.2016.].

16. Investopedia, (2016): What exactly is a startup?, [Internet], raspoloživo na: http://www.investopedia.com/ask/answers/12/what-is-a-startup.asp, [25.8.2016.].

17. Kickstarter, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://www.kickstarter.com/, [10.11.2017.]
18. Kulenović, Z., Slišković Z., (2013): Metodologija Znanstvenoistraživačkog rada, Pomorski fakultet u Splitu, Split, [Internet], raspoloživo na: http://www.pfst.unist.hr/uploads/MZIR-Prilog_Predavanju4.pdf, [30.8.2016.].
19. Latvijski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://www.lursoft.lv/, [16.12.2017.].
20. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, Kanada, (2017), [Internet], raspoloživo na: http://www.ifrs.org/use-around-the-world/use-of-ifrs-standards-by-jurisdiction/canada/, [27.12.2017.]
21. Ministarstvo poduzetništva i obrta, (2018), [Internet], raspoloživo na: https://poduzetnistvo.gov.hr/, [3.3.2018.].
22. Narodne novine, (2007): Ispravak odluke o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 72.
23. Narodne novine, (2007): Odluka o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 58.
24. Narodne novine, (2015): Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 86.
25. Narodne novine, (2015): Zakon o računovodstvu, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 78.
26. Nikolić, G., Zorić D. (2014): Razvoj startup kulture u Hrvatskoj u funkciji razvoja gospodarstva, Visoka poslovna škola PAR, Rijeka.
27. Pivac, S. (2010): Statističke metode, e-nastavni materijal, Ekonomski fakultet u Splitu, Sveučilište u Splitu, Split.
28. Poduzetnički akcelerator Split d.o.o., (2018), [Internet], raspoloživo na: http://www.akceleratorsplit.hr/, [13.1.2018.].
29. Poduzetnički inkubator ZIP, (2018), [Internet], raspoloživo na: http://zipzg.com/en/, [13.1.2018.]
30. PwC, (2014): IFRS and US GAAP: similarities and differences, [Internet], raspoloživo na: https://www.pwc.com/us/en/issues/ifrs-reporting/publications/assets/ifrs-and-us-gaap-similarities-and-differences-2014.pdf, [27.8.2016.].
31. Razvoja agencija Zagreb - TPZ d.o.o., (2018), [Internet], raspoloživo na: http://www.raza.hr/, [13.1.2018.].
32. Robehmed, N. (2013): What is a startup?, Forbes, [Internet], raspoloživo na: https://www.forbes.com/sites/natalierobehmed/2013/12/16/what-is-a-startup/, [28.8.2016.].

33. SEC (Komisija za vrijednosnice i burzu Sjedinjenih Američkih Država), (2017), [Internet], raspoloživo na: https://www.sec.gov/Article/whatwedo.html, [19.12.2017.].
34. Slovenski poslovni registar, (2017), [Internet], raspoloživo na: https://www.ajpes.si/Registers/Slovenian_Business_Register, [12.12.2017.]
35. Službeni list Europske Unije, (2013): Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i vijeća.
36. Službeni list Europske unije, (2002): Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i vijeća.
37. Startup Ranking, (2017.): Startup ranking, [Internet], raspoloživo na: http://www.startupranking.com/, [3.11.2017.]
38. STEP RI Znanstveno-tehnologijski park Sveučilišta u Rijeci d.o.o., (2018), [Internet], raspoloživo na: http://www.step.uniri.hr/, [13.1.2018.]
39. Tehnološki centar Split d.o.o., (2018), [Internet], raspoloživo na: http://tcs.hr/, [13.1.2018.]
40. Zelenika, R. (2014.): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Sveučilište u Rijeci, Rijeka.
41. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., (2008): Analiza financijskih izvještaja, 2. prošireno izdanje, Massmedia d.o.o., Zagreb.

POPIS SLIKA, TABLICA I GRAFIKONA

Slika 1: Novija povijest konvergencije računovodstvenih standarda - stranica 24
Slika 2: Temeljne faze poduzetničkog procesa - stranica 27
Slika 3: Primjer 'crowdfundinga' putem web stranice Kickstarter - stranica 29
Slika 4: Primjer prihoda kompanije Google po kvartalima od 2008. do 2017. godine - stranica 30
Slika 5: PRINTSHOP d.o.o. - stranica 37
Slika 6: VOLLO TEHNOLOGIJE d.o.o. - stranica 37
Slika 7: PRATI ME d.o.o. - stranica 38
Slika 8: SOL ITUM d.o.o. - stranica 39
Slika 9: AdoptoTech d.o.o. - stranica 40
Slika 10: GIS Cloud d.o.o. - stranica 40
Slika 11: LEMAX d.o.o. - stranica 41
Slika 12: MEDIATOOLKIT d.o.o. - stranica 42
Slika 13: RENTLIO d.o.o. - stranica 43
Slika 14: ONCE SPORT d.o.o. - stranica 43
Slika 15: STUDIO ANTAR d.o.o. - stranica 44
Slika 16: UX PASSION d.o.o. - stranica 45
Slika 17: AGRIVI d.o.o. - stranica 46
Slika 18: QUALIA POSLOVNA RJEŠENJA d.o.o. - stranica 46
Slika 19: ORADIAN d.o.o. - stranica 47
Slika 20: AGILNO j.d.o.o. - stranica 48
Slika 21: CRO-BIT d.o.o. - stranica 49
Slika 22: EFFECTIVA STUDIO d.o.o. - stranica 49
Slika 23: Prosječni pokazatelj ekonomičnosti startup kompanija u Republici Hrvatskoj u 2016. godini - stranica 50
Slika 24: Prosječan iznos ukupne aktive startup kompanija u Republici Hrvatskoj u 2016. godini - stranica 51
Slika 25: Prosječan iznos ukupnih prihoda startup kompanija u Republici Hrvatskoj u 2016. godini - stranica 52

Tablica 1: Najznačajnije razlike između US GAAP i MSFI-a (1/2) - stranica 22

Tablica 2: Najznačajnije razlike između US GAAP i MSFI-a (2/2) - stranica 23
Tablica 3: Primjena US GAAP-a i MSFI-a u 10 država s najvećom tržišnom kapitalizacijom - stranica 24
Tablica 4: Međunarodnih standarda financijskog izještavanja u Kanadi - stranica 25
Tablica 5: PRINTSHOP d.o.o. - stranica 36
Tablica 6: VOLLO TEHNOLOGIJE d.o.o. - stranica 37
Tablica 7: PRATI ME d.o.o. - stranica 38
Tablica 8: SOL ITUM d.o.o. - stranica 38
Tablica 9: AdoptoTech d.o.o. - stranica 39
Tablica 10: GIS Cloud d.o.o. - stranica 40
Tablica 11: LEMAX d.o.o. - stranica 41
Tablica 12: MEDIATOOLKIT d.o.o. - stranica 41
Tablica 13: RENTLIO d.o.o. - stranica 42
Tablica 14: ONCE SPORT d.o.o. - stranica 43
Tablica 15: STUDIO ANTAR d.o.o. - stranica 44
Tablica 16: UX PASSION d.o.o. - stranica 44
Tablica 17: AGRIVI d.o.o. - stranica 45
Tablica 18: QUALIA POSLOVNA RJEŠENJA d.o.o. - stranica 46
Tablica 19: ORADIAN d.o.o. - stranica 47
Tablica 20: AGILNO j.d.o.o. - stranica 47
Tablica 21: CRO-BIT d.o.o. - stranica 48
Tablica 22: EFFECTIVA STUDIO d.o.o. - stranica 49
Tablica 23: Startup kompanije koje pripadaju kategoriji malih poduzetnika u 2016. godini - stranica 53
Tablica 24: Naziv djelatnosti i broj startup kompanija koje ju obavljaju - stranica 54
Tablica 25: EUROSENDER, SPLETNE STORITVE, d.o.o. (Slovenija) - stranica 57
Tablica 26: KOOFR, RAZISKAVE IN RAZVOJ, d.o.o. (Slovenija) - stranica 57
Tablica 27: VISIONECT, SVETOVANJE IN TEHNOLOŠKE REŠITVE d.o.o. (Slovenija) - stranica 58
Tablica 28: TAXIFY OÜ (Estonija) - stranica 58
Tablica 29: JOBBATICAL OÜ (Estonija) - stranica 58
Tablica 30: DeltaBid OÜ (Estonija) - stranica 58
Tablica 31: ASK.fm, SIA (Latvija) - stranica 59
Tablica 32: Mailigen, SIA (Latvija) - stranica 59

Tablica 33: SELLFY LATVIA (Latvija) - stranica 59
Tablica 34: TRUSTPILOT A/S (Danska) - stranica 60
Tablica 35: GoMore ApS (Danska) - stranica 60
Tablica 36: ICONFINDER APS (Danska) - stranica 60
Tablica 37: Socialbakers a.s. (Češka) - stranica 61
Tablica 38: Kiwi.com s.r.o. (Češka) - stranica 61
Tablica 39: SportCentral s.r.o. (Češka) - stranica 61

Grafikon 1: Deset država s najvećim brojem startup kompanija i Republika Hrvatska - stranica 31
Grafikon 2: Prikaz odgovora na poslani anketni upitnik o outsourcingu računovodstvenih usluga u startup kompanijama u Republici Hrvatskoj - stranica 63

SAŽETAK

Predmet ovog rada uloga je računovodstva u startup kompanijama. Računovodstveni okviri pružaju načela i pravila koja se koriste kod sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja, dok startup kompanije predstavljaju poduzeća koja imaju cilj zadovoljiti neku određenu potrebu na tržištu razvijanjem poslovnog modela oko inovativnog proizvoda ili usluge. Pravila financijskog izvještavanja za poduzetnike mogu varirati u skladu s njihovom veličinom ili nekim drugim pokazateljima. Cilj istraživanja je provjeriti hipoteze prema kojima nema značajnih razlika među obilježjima startup kompanija u Republici Hrvatskoj te da u većini slučajeva startup kompanije koriste outsourcing za svoje računovodstvene potrebe. Također, cilj istraživanja je i provjeriti hipotezu koja tvrdi da su sve startup kompanije u državama članicama Europske unije mikro poduzetnici ili mali poduzetnici na temelju broja objavljenih godišnjih financijskih izvještaja.

Ključne riječi: računovodstvo, startup kompanije, financijsko izvještavanje, outsourcing

SUMMARY

The subject of this paper is a role of the accounting in startup companies. Accounting frameworks provide principles and rules which are used when compiling and presenting financial reports, while startup companies represent companies who have a goal to satisfy some specific market need with developing of a business model based around innovative product or service. Financial reporting rules for business subjects can vary in accordance with their size or some other indicators. The aim of this research is to confirm the hypothesis that there are no significant differences between various characteristics of the startup companies in Croatia and the hypothesis that in the most cases startup companies use outsourcing for their accounting needs. Also, the aim is to confirm another hypothesis which states that all of the startup companies from the countries in the European Union are micro-sized enterprises or small-sized enterprises based by the number of their published financial reports.

Key words: accounting, startup companies, financial reporting, outsourcing